F 203.

Seems to be earlier than F 202a Unpaginated. Separate fascicles? Imperfect? Doesn't contain J J Huberi uteri muliebris ... iterata explanatio (pp 9-16 in F 202a)

F203

92

ICONVM ANATOMICARVM
QVIBVS PRAECIPVAE PARTES
CORPORIS HVMANI
EXQVISITA CVRA DELINEATAE CONTINENTVR

FASCICVLVS I.

Diaphragma, Medulla Spinalis,
Vagina Vteri, Omentum, &
Cranii Baſis.

G.D. Heumañ Grav. de la Cour de S.M. Brit. & de l'Univ. de Göttingen

GOTTINGAE,
TYPIS ABRAMI VANDENHOECK, ACAD. TYPOGR.
MDCCXLIII.

VIRO ILLVSTRI

AVGVSTO IOHANNI DE HVGO

GEORGII II.

REGIS MAGNAE BRITANNIAE REL.

CONSILIARII AVLICI ET IN TERRIS GERMANICIS

ARCHIATRORVM COMITIS

MEDICO FELICISSIMO SAPIENTISSIMO

TYPOGRAPHVS.

Quando has tabulas primum depictas vidi, eae mihi pro meo ingenii modulo nitidae videbantur. Conparavi cum COWPERIANIS *aliisque praeſtantioribus, credebam, etſi minime intelligens, ſed credebam tamen, nihil eas decedere optimis. Reputabam animo, magno labore, ad multa cadavera, & cum tanta, Doctoris Medici, ſedulitate delineatas eſſe, ut ultra menſem in unica conſumeret. Inde ego*

con-

confeci bonas eſſe. Has adeo non mediocri ſumtu ſculpi curavi, & edere conſtitui; plures faſciculos ſubmiſſurus, prout in Theatro GOTTINGENSI *cadaverum ſubpeditaverit frequentia, & delineationes quidem alteras ſex plerasque paratas habeo. Non ignoro, quam parum ſit lucri in his minutiori cura paratis & inpendioſiſſimis iconibus. Sed ita ſemper fui animatus, ut pulchra lucroſis praeferrem. Verum ideo etiam magis placuit conſilium meum, quod occaſionem ſubpeditet, meum erga* TE *animum publice ſignificandi. Nempe cui alteri, quam* TIBI, *Medicinae in hoc Electoratu Praeſidi, delicarem res medicas? & cui nam potius reverentiam teſtarer, quam* TIBI *non magis multorum annorum uſu ſummaque eruditione, quam gravitate, vitaeque innocentia & prudentia ſpectabili. Hoc ergo venerationis, qua, cum omnibus bonis,* TE *obſervo, documentum edere gratiſſimum mihi accidit, quod in mea humilitate ſperabam non* TIBI *diſpliciturum fore.*

D. ALBERTVS HALLER
ANATOMEN CADAVERIS VIRILIS

INDICIT

AD DIEM XXIII. FEBRVAR. MDCCXLI.

ET

TABVLAM NOVAM
DIAPHRAGMATIS

ADDIT.

D. ALBERTI HALLER

NOVA ICON

SEPTI TRANSVERSI.

CUm ante hos duodecim annos Baſileae Diaphragma humanum demonſtraviſſem, nonnullis particulis ditius, quam vulgo videbam depingi, Cl. HVBERVS, tunc diſcipulus, nunc vero in hac Academia Proſector & Profeſſor P. ejus iconem calamo expreſſit. Eam, cum uberiore deſcriptione, edidi ante octo annos, non certe ita factam, ut vel naturam imitetur undique, vel mihi ſatisfaciat: ſed talem, qualem ea Anatomici aetas pati poterat. Ergo, ut libellum irrevocabilem, & ab humaniſſimis hominibus iterato editum, publicae utilitati aptiorem redderem, in opportuno munere conſtitutus, aliquot icones veriores paravi. Harum optimam elegi, ad ſtrangulatae feminae corpus expreſſam, ut addi poſſit libello meo, atque mentem lectoris notione juſtiori pulcherrimae fabricae imbuat. Simul adjeci, quae in quinque adultis corporibus, & in ALBINI, SENNACI, atque COWPERI iconibus, aut deſcriptionibus offendi, diverſa ab iis, quae propoſui, aut cum exquiſiore cura propoſita.

EXPLICATIO LITTERARVM.

A. [1] Cartilago mucronata, in hoc corpore bifida.

B. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. Coſtae a ſexta ad duodecimam obiter expreſſae.

B. 1. Coſta ſexta. [2]

B. 2. Coſta ſeptima, quae oram thoracis longe efficit. [3]

B. 3. Coſta octava [4], Spuriarum prima.

B. 4. Coſta nona. [5]

B. 5. Coſta decima. [6]

B. 6. Coſta undecima. [7]

B. 7. Coſtae duodecimae mucro. [8]

C. 1. 2. 3. Vertebrae lumborum, prima, ſecunda, tertia. [9]

D. Aortae truncus reſectus. [10]

E. Oſtium arteriae Coeliacae

F. Meſenterica Superior.

G. G. Arteriae Renales.

H. Vena Cava in oſtio ſuo reſecta.

I. Oeſophagus.

K. Pſoae muſculi.

L. L. Quadrati lumborum.

N. N. Nervus Intercoſtalis, qui in hoc corpore migravit, ex thoracis ſede, ad partes abdominis, inter appendicem extimam, breviſſimam, & eam, quae proxima eſt. [11]

O. O. Nervus *Splanchnicus*, [12] ſive ramus princeps nervi Intercoſtalis, qui Ganglia Semilunaria efficit.

P.

1) SENNAC *Memoir. de l' Acad. des ſcienc.* 1729. T. XIV. f. I. & II. FF. Fibrarum carnearum ab extremo apice hujus cartilaginis ortarum faſciculum vel duplicem, vel unicum, perpetuo invenio. Hunc omiſit COWPERVS in T. XXXIV. & XXXV. ſplendiſſimae *Myotomiae* 1724. fol. Adſcendunt fere ad perpendiculum retro ſternum, & in icone mea ſola pars ſuprema earum exprimitur. Ad utrumque latus ſolent a fibris coſtalibus ſpacio aliquo diſſidere, quod ſola pinguedo replet, eaque remota pericardium nudum apparet SENNAC l. c. DD.

2) A cartilagine coſtae ſextae, fere in medio, ubi propior eſt ſeptimae, faſciculus carneus Diaphragmatis oritur, inferior intima origine, quae a coſta ſeptima eſt. Aliquando adeſſe ALBINVS *hiſt. muſcul. homin.* p. 301.

3) Longe oritur ab hac coſta Diaphragma, ab ipſo initio cartilaginis, juxta oram eminentem Thoracis, fere per dimidium. Confer. ALBIN. l. c. Hae fibrae carneae ſunt.

4) Ab octava oritur ab ipſo limite partis oſſeae, & a cartilagine adusque apicem.

5) Fibrae carneae ab extrema parte oſſea nonae, & a cartilagine fere ad mucronem usque, ſed paulo brevius, proveniunt.

6) Ab extrema parte oſſea, & a cartilaginea, ad mucronem usque carnea eſt origo.

7) Ab extrema parte oſſea, & continuo ad apicem usque cartilaginis.

8) Ab ea coſta nihil omnino in meis cadaveribus provenit. Aliquando tamen reperit ALBINVS.

9) In aliis corporibus Diaphragma ad quartam, & quintam usque vertebram deſcendit: hi tamen limites frequentiores ſunt.

10) Cum Aorta ductus Thoracicus adſcendit dexterior.

11) Ita in alio etiam cadavere fuit, & in ſiniſtro latere comes nervi tranſiit Azyga ſiniſtra.

12) Huc videtur facere foramen a COWPERO depictum T. XXXV. Nobiscum in ſiniſtro latere ALBINVS. Nam in dextro facit unicam, pro utroque trunco & Azyga, viam. p. 299. atque ita vidi in latere ſiniſtro cadaveris virilis. In alio cadavere, cum duae tantum eſſent appendices, per intervallum fibrarum interioris cruris tranſiit.

C. I. Rollinus. Med. C. delin: ad vivum

1741. Sculpsit G.D. Heumann. Acad: Götingens: Sculptor.

P. Nervus, qui ſupra duodecimam vertebram dorſi oritur, Dorſalium ultimus.

Q. Q. Venarum Phrenicarum [13] reliquiae.

R. *Arcus interior*, ſive limes [14] carnis *c.* cui Peritonaeum adhaeret. Terminatur in fibras ligamentoſas, aut tendineas, quae a proceſſu transverſo primae vertebrae lumborum veniunt. Transmittit Pſoam.

S. *Ligamentum* valens, [15] continuum fibris tendineis muſculi transverſi abdominis. Oritur, junctis fibris cum arcu R. a proceſſu transverſo vertebrae primae lumborum, terminatur in apicem coſtae duodecimae, & perpetuum eſt. Hujus ligamenti pars interior transmittit Quadratum.

T. V. X. Y. Z. Γ. Δ. Θ. Λ. Ξ. Ω. Tendo [16] Septi transverſi.

T. T. T. Princeps tela [17] fibrarum tendinearum eſt, quae conjungit carnes obpoſitas, appendices cum fibris a Sterno ortis, & easdem appendices cum fibris, quae ex coſtis proveniunt. Illae fibrae rectae, hae inclinatae ſunt, & transverſis propiores.

V. Hac ſede Peritonaeum, initio facto a ligamento S., fibris tendineis ſplendentibus firmatur, & aliquando a carnibus a ligamento ortis aegre ſeparatur.

X. Fibrae tendineae, quae alae Siniſtrae oram [18] legunt, ortae a faſciculo, quem ligamentum R. emittit, atque ad ſuperiora Oeſophagi in princeps ſtratum T. degenerantes.

Y. Magnus faſciculus [19] fibrarum, in univerſum lunatus, cujus cornua in coſtales carneas degenerant, pars gibba Oeſophago & venae Cavae obvertitur. Supra [20] hunc faſciculum adſcendunt fibrae carnium mediarum.

Z. Z. Intricationes variae, [21] & vix dicendae, fibrarum, quae a Sterno ad adpendices feruntur, cum iis fibris, quae dextras

13] Cowper N. dextrum ſuperius T. XXXV.

14] Sennac l. c. p. 168. & ic. T. T. V. Hunc arcum etiam deſcribit Cl. Dovglassivs *de Periton.*

15] Sennac l. c. & W. In alio cadavere, pars Quadrati, ante hoc ligamentum, in thoracem adſcendit, inter ſecedentes carnes Diaphragmatis, appendicem nempe extimam, & fibras a ligamento ortas.

16] Figuram hanc perpetuam invenio, & eamdem in iconibus melioris notae video, ut Sennac l. c. Cowper. l. c. & in Collegae conjunctiſſimi Cl. Segneri icone *Comm. Lit. Norimb.* 1733. T. III. f. 1.

17] Albin. p. 304. Nuper in ala dextra fibrae a cruribus ortae, cum coſtalibus fibris decusſatae fuerunt, cum plerumque occurrendo continuentur.

18] Plerumque praeterea in media ala ſiniſtra ſimiles fibrae, a carne ligamenti, parallelae his ipſis, adſcendunt Albin p. 304. Sennac in icone I. Sed in hoc cadavere nullae fuerunt.

19] Sennac N. b. b. Albin. p. 304. *Jam a ſuperiore parte* &c.

20] Nempe tectae hoc faſciculo, & pleurae propiores.

21] Albin. p. 306.

traſ coſtales cum ſiniſtris conjungunt : Sternales vero retro eundo ſe ad dextra & ſiniſtra disjiciunt.

Ω. Fibrae transverſae [22], quales a coſtalibus dextris ad ſiniſtras feruntur, proximae carni ſternali.

Γ. Faſciculus *anterior Cavae* [23], tendineus, validus, ante oſtium venae Cavae poſitus, pene transverſus. Oritur partim a magno lacerto Λ, partim a fibris lacerti ſiniſtri Δ.

Δ. Faſciculus *Siniſter Cavae* [24], ortus partim a carnibus mediis, partim a detortis & inflexis fibris faſciculi poſterioris.

Θ. *Faſciculus poſterior Cavae* [25], perpetuus, latus, continuus telae principi alae dextrae, & degenerans partim in lacertum Δ, partim, ſupra eum, in fibras carneas medias productus.

Λ. *Faſciculus dexter venae Cavae* [26]. In duobus cadaveribus pulcherrimus adfuit; anterius & in coſtales dextras, & in lacertum Γ diſperſus, poſterius & inferius in carnes coſtales, & a ligamentoſis arcubus ortas, & medias, pulchre diſtributus. Pontis inſtar inpoſitus fibras transverſas T contegebat, & inter ipſum, easque fibras, via erat venae Phrenicae Q. Saepe minor [27] eſt, ſemper aliquis.

Ξ. Hic ſaepe foramen [28] adeſt pro arteria Phrenica, quando tendinis ſtratum infimum perforat, atque inter hoc & ſuperius ſtratum decurrit.

a. a. a. Carnes a coſtis ortae.

b. b. Carnes a ligamento S. quae fere rectae adſcendunt [29] renemque & capſulam renalem ſuſtinent.

c. c. Carnes [30] quae ab arcu interiori R. proveniunt.

d. e. f. g. h. m. Π Crus diaphragmatis dextrum totum.

d. *Adpendix lateralis extima* [31], orta a corpore vertebrae primae lumborum, lateraliter, proxime ſupra cartilaginem, quae ſub ea vertebra eſt.

e. Ad-

22] Cowper. Tab. XXXIV. ad C. Sennac non habet. Albinus lunatas vocat p. 306. *Ad haec per priorem* &c.

23] Albinus p. 307. fere eodem modo, Sennac. *b. b.* Nuper bifidum vidi, ut a lacerto. Λ aliquo intervallo diſtaret, totus minor.

24] Albinus l. c. fere eodem modo. Sennac. *c. c.*

25] Albinus eodem modo p. 16. Sennac hunc faſciculum non habet, inde oſtium venae Cavae fecit triangulare, quod quadrato propius eſt.

26] Albinus p. 304. *Dein in dextro latere* &c.

27] Sennac *d. d,*

28] Albin. p. 308. Cowper ad N. ſiniſtrum ſuperius.

29] Sennac ſupra W.

30] *Caput quartum* Albini p. 299. Fibrae ſupra V. Sennac l. c.

31] *Caput tertium* Albini. p. 298. Huc T. T. Sennac. p. 168. In alio cadavere provenit & ab hoc corpore primae vertebrae, & a cartilagine, quae ſub ea eſt. In alio, ſe habuit, ut in icone.

e. Adpendicis *ſecundae* pars extima, quae, cum adpendice proxima *f.*, facit tendinem validum *g.*

f. Altera portio adpendicis ſecundae, quae cum priori deſcendit in corpus vertebrae tertiae [32], lateraliter, & inferius.

g. Tendo communis duarum carnium *e.* & *f.*

h. *Adpendix intima* [33], quae partim conjuncta cum carne *g.* conſtituit tendinem *m.* [34], qui inſeritur ſecundae vertebrae in medio, ſupra cartilaginem, qua a tertia diſtinguitur; partim efficit tendineam columnam *k.* [35], quae denuo, interius quidem cum ſocia ſiniſtri lateris *l.* conjungitur in tendinem *i.* [36], inſertum imo & medio corpori vertebrae tertiae; exterius vero inter hanc inſertionem, & terminum tendinis *g.* [37] inſeritur in vertebra tertia ad Π.

Crus Diaphragmatis [38] ſiniſtrum *o. n. s. p.*

o. Appendix intima, quae reſpondet carni *h.* & partim cum ea inſeritur in ſecundae vertebrae lumborum medio corpore anterius ad *n.* [39], partim in ima vertebra tertia lumborum finitur juxta *i.* in *s.*

p. *Appendix media* [40] quae aucta acceſſoria parte a faſciculo *o.* inſeritur cum ea in *s.*

q. *Appendix extima* [41], quae reſpondet τῷ *d.* lateris dextri, ſed ſecundae vertebrae inſeritur, ſub cartilagime, quae inter eam & primam media eſt.

r. Ca-

32] Adpendicem ſecundam vidi etiam bis oriri a vertebrae ſecundae corpore. In aliis duobus cadaveribus, cum duae tantum appendices eſſent, loco *e. f.* & *h.* unica, bifida, caro fuit, & ab infima ſecunda vertebra provenit, alteroque faſciculo a tertia.

33] *Caput primum* ALBINI p. 296. quod in latere dextro oriri dicit a tertia vertebra. Alias vidi a ſecunda, & tertia, proveniſſe, alias a corporibus vertebrarum quintae, quartae, tertiae & ſecundae: in ſiniſtro vero latere a tertia & ſecunda.

34] *m.* & *n.* videntur eſſe D. COWPER T. XXXV.

35] *Caput ſecundum* ALBINI p. 298. Convenit certe tendo longiſſimus & vertebrae numerus.

36] Similis eſt columna S. apud SENNAC.

37] *g.* & *s* exprimunt tendines R. R. apud SENNAC.

38] Plerumque brevius & minus dextro ALBIN. p. 296. Confer iconem noſtram veterem.

39] *Caput primum* ALBINI, eodem fere modo p. 297.

40] *Caput ſecundum* ALBINI. In alio cadavere, cum duae tantum eſſent appendices, loco carnium *o.* & *p.*, unica fuit, in ſecunda vertebra orta, adeoque brevior, quam dextra appendix.

41] *Caput tertium* ALBINI. Caeterum haec concinna tendinum inferiorum fabrica non perpetua eſt, & qualis hic pingitur raro habetur, cum plerumque ſeorſim appendices deſcendant. In alio cadavere a cartilagine provenit, quae inter ſecundam & tertiam vertebram eſt.

r. Caro a ligamento R., reſpondens τῷ *b*.

s. Caro a ligamento S. reſpondens carni *c*.

t. *u*. *w*. *x*. Decuſſatio,[42] adpendicum intimarum ſub Oeſophago.

t. Crus ſiniſtrum idemque ſuperius, quod dextrorſum deſcendit.

u. Crus ſecundum, dextrum, quod ſiniſtrorſum & deorſum abit.

w. Crus tertium, majus, a ſiniſtris dextrorſum.

x. *x*. Crus quartum, majus, a dextris ſiniſtrorſum. Idem poſterius eſt.

y. Columna Oeſophagi dextra.

z. ——————— ſiniſtra.

α. β. Decuſſatio columnarum ſupra Oeſophagum.

α. Columna dextra anterior [43].

β. ——————— ſiniſtra & poſterior [44].

γ. Sedes in vertebris, in qua, in priori cadavere, ab adpendice ſiniſtra, trans vertebras, caro communicans deſcendit trans cartilaginem, quae inter primam & ſecundam vertebram media eſt.

42] Unicam deſcribit cum Veteribus Albinus p. 307. & pingit Cowper T. XXXIV. Sed duas habet Cl. Segner l. c. & plures etiam Sennac. l. c.

43] Sennac ad N.

44] Hanc vidi fibras tendineas diviſiſſe, vt aliae ſupra faſciculum Y antrorſum in fibrarum ſternalium occurſum pergerent, aliae ſub eo ſe diſpergerent radiatae.

GOTTINGAE

TYPIS ABRAM VANDENHOECK, ACAD. TYPOG.

D. ALBERTUS HALLER

ANAT. P. P. O.

ANATOMEN PUBLICAM

FEMINAE

SUSPENSAE INDICIT

OMNESQUE CURIOSOS AD VISCERVM DEMONSTRATIONEM INVITAT

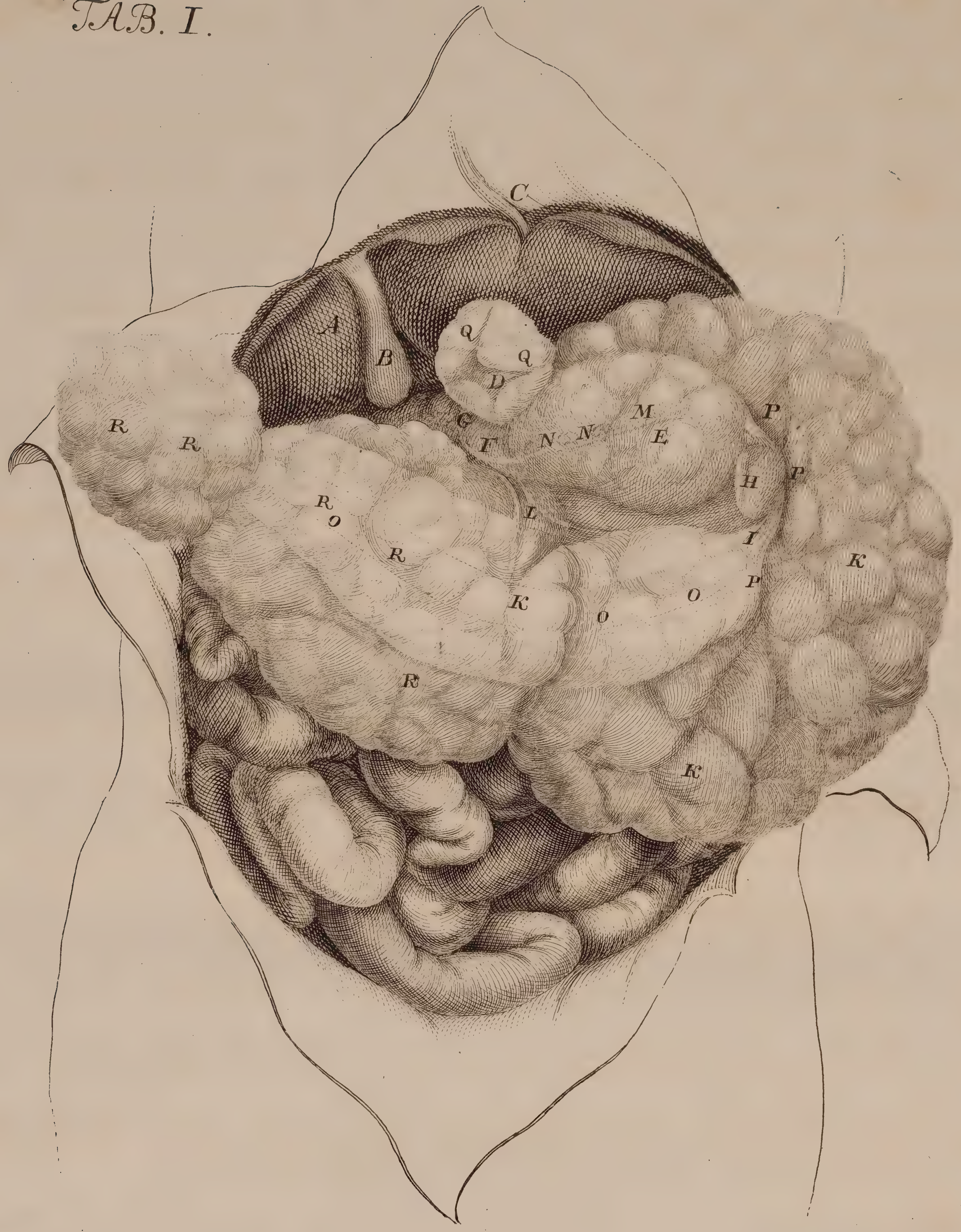
ET

OMENTI

NOVAM ICONEM TRADIT.

AD DIEM X. MART. MDCC XXXXII.

TAB. I.

OMENTI
NOVA FIGURA.

Cum Veterum figurae ſolum Omentum majus, ejusque partem Gaſtrocolicam repraeſentent, GARENGEOTIANA vero *Splanchnol.* T.VI. quae Omentum minus, poſt WINSLOWUM, exhibet, nullos limites habeat, & nullam naturae ſpeciem, non inutile fore putavi, ſi aliam figuram darem, atque deſcriptionem, ex triginta, ad minimum, cadaveribus collatam.

A. A. Hepatis pars cava, reclinata, ut anterior ſit, quae erat inferior, margo vero anterior nunc ſuperior ſit.

B. B. Veſicula fellea, uti ſolet in pueris *a*), hepate brevior.

C. Vena, & foſſa umbilicalis. *b*)

D. Lobulus, quem non bene a SPIGELIO *c*) vocant, cujus eminentia per omentum minus pellucet.

E. Ventriculus, cujus inprimis curvatura anterior apparet, ſed tecta bullis inflati omenti.

F. Arteria & vena *Gaſtro Epiploica dextra.*

G. Sedes anuli Pylori.

H. Lienis apex, in cavitatem Omenti antrorſum eminens, Ventriculo interpoſitus & Colo inteſtino.

I. Li-

a) *Stren. Anatom.* §. 6.

b) Hanc venam, fere dimidiam, nuperrime in puella tres ſeptimanas nata, apertam vidi, vaſaque edentem ad hepatis utrumque magnum lobum: Hac obſervatione confirmatur, quod olim propoſui, *Hiſt. foet. bicip.* V. not. *b*.

c) SPIGELIVS quando aquam hydropicam in Omenti cavitatem depluere poſſe ait (p. 223.) per lobulum nudum, Omento cavo conprehenſum, omnino repetit fere eadem verba HIERONYMI FABRICII AB AQUAPENDENTE *de Oment.* p. 101. *edit. Patav.* ut parum ſit, quodcunque ad hiſtoriam hujus eminentiae addidit, cum olim etiam SYLVIUS ejusdem Lobuli non obſcure meminerit *Iſagog.* p. 71.

I. Ligamentum, quod Lienem ſuſtinet, ab altero, vulgo noto *d*), diverſum, Lieni non adnatum, ſed libere mobile, quod plerumque ſuprema ſedes eſt Meſocoli ſiniſtri, non raro tamen transverſi potius, adnexum Peritonaeo, ad decimae & undecimae aut duodecimae coſtae ſedem: Huic ligamento Omentum ſe inmittit: vidi etiam omnino ipſum Omentum, praetervectum Lienem, ad Peritonaeum conſervata natura pingui perveniſſe. *e*) Plerumque tamen album eſt, firmumque, & ab eo inprimis vinculo ſitus transverſus Lienis *f*) oritur. Non videtur ab aliquo Anatomico dictum fuiſſe.

K. Omentum majus, *f**) vulgare, *Gaſtrocolicum*. Hujus termini ſunt; ſuperior, & anterior ex curvatura ventriculi tota: Inferior & poſterior ex majori parte Coli transverſi *g*): Limes inferior eſt, ubi anterior Gaſtrica lamina cum poſteriori ſ. Colica convenit; hic in pueris fere ad Umbilicum eſt, in adultis longius deſcendit, quo quisque obeſior eſt, trahente pondere, ad pubem uſque. *h*) Siniſterior finis, tum lienis pars media, quae vaſa recipit, tum ligamentum I, in quod degenerat Omentum, tum colon. Dexter finis, difficilior, exprimitur linea L. Nempe vel trans medium ventriculum, propius Pylorum, vel propius eumdem, vel a pyloro, nunquam magis ad dextrum *i*) latus, deſinit Omentum, & ab ipſo acceſſu *k*) vaſorum

d) Quod a Peritonaeo ortum toti cavae longitudini transverſali Lienis longe ſe inſerit, & ultimo cum diaphragmate & Oeſophago cohaeret, atque plerumque potius adhaeſio eſt, quam ligamentum. Hoc WINSLOWVS deſcribit §. 333. Ima vero ejus pars in hoc noſtrum ſuſtentatorium inſeritur.

e) Adnaſci aliquando coſtae ſpuriae omentum GALENVS reliquit *adminiſtr. anat.* VI. c. 5. & ex eo VALVERDVS p. 184.

f) Eum ſitum WINSLOWVS primus deſcripſit l. c. n. 330. deinde ex eo GARENGEOTVS *Splanchnol.* c. XI.

*f**) Minus hic pingitur, quod notius ſit, & praetulerim partem omenti Colicam, incognitam. Hanc ſolam partem fere deſcripſerunt Anatomici ante WINSLOWVM.

g) CASSER L. VIII. T. IV. f. 2.

h) CASSER l. c. f. 1. I. I. I.

i) CASSER l. c. f. 2.

k) Omnino adeo diſſentio fere ab omnibus Anatomicis: & ab Omento removeo I. Meſocolon transverſum, quod, ſatis certe craſſo errore, pene omnes pro Omenti lamina poſteriori habuerunt. GALENVS enim *de uſ. part.* L. IIII. c. XI. a ſpina ait oriri. VESALIVS poſteriorem laminam Omenti fuſe deſcribit, Meſocolon nempe transverſum p. 496. ſeqq. ed. 1543. FERNELIVS a ſpina deducit *part. deſcr.* c. 7. VAL-

vaſorum Gaſtroepiploicorum, ante Meſocolon, cui innatat continuatum, incedit ad colon, linea vel recta deſcendente, vel oblique ſiniſtrorſum inclinata, ibique ſaccus Omenti finitur. *l*]

L. Linea ſeparationis Omenti a Meſocolo. *m*]

M. Origo Omenti Gaſtro colici a Ventriculi curvatura anteriore, ex qua *lamina* prodit *anterior*. *n*]

N. Glan-

VERDVS eadem habet p. 184. & VIDVS VIDIVS p. 250. & HIERONYMVS AB AQVA PENDENTE *de oment*. p. 91. & LAURENTIVS, qui colo ait pro Meſenterio eſſe, L. VI. c. XI. & SPIGELIVS p. 220. & RIOLANVS, cui Meſocolon *tertia* pars eſt Omenti *Anthropogr*. p. 97. *Enchirid*. p. 100. & C. BAUHINVS *Theatr. Anat*. p. 44. & T. BARTHOLINVS *Anat. renov*. p. 61. & GLISSONIVS *de ventr. & inteſt*. p. 112. 113. & I. VAN HORNE, p. 55. ed. PAUL. & N. HIGHMORVS *diſquiſ*. p. 16. Inter nuperiores vero DRAKE L. I. p. 32. DIONIS p. 178. RIVINVS *de Oment*. p. 9. PALFYN, cujus monſtroſa eſt deſcriptio *Anat. Chirurg*. p. 73. SENNAC (auctor comment. in HEIST, p. 104.) cum Pancreas in duplicatura ejat Omenti eſſe p. 104. BOERHAAVIVS eodem argumento. §. 100. KAAUWIVS *de perſpir*. §. 583. PATYN diſſ. *de inflam. Oment*. p. 13. Uno verbo omnes fere omnino. ARCHANGELVS tamen PICCOLHOMINEUS a ſpina oriri negavit contra FERNELIUM *Praelect*. p. 81. Deinde P. a MARCHETTIS diſertis verbis Meſocolon ab Omento diſtinguit. *Compend. anat*. p. 23. Tantum tamen conſenſum auctorum mireris, ſi Omentum tenuiſſimum, vaſis praeditum exiguis, adipe tantum vaſa ſequente, glandulis inter areas deſtitutum, contuleris cum Meſocolo, cui omnia contraria ſunt: deinde, ſi cogitaveris hac auctorum ratione interrumpi continuitatem Meſocoli, adeo evidentem, & ſiniſtrum Meſocolon, a dextro, interpoſito ſeparari Omento.

Verum 2. neque hanc ſcriptorum ſententiam meae obſervationes admittunt, oriri nempe a Duodeno, aut a Pancreate Omentum, quorum neutrum contingit. Diſſentio adeo a GALENO (*de uſ. part*. l. c.) & omnibus fere anatomicis, qui longo ordine eum virum exſcripſerunt, GLISSONIO etiam, p. 123. & nuperrimo, caeterum accuratiſſimo, MONROO, quando aliquam partem duodeni ait *in Omento contineri*. *Edimb. eſſays*. IV. p. 66. 68. ic. 1. T. I. *g. h*. Membranam enim duodeni externam non Omentum dat, ſed Meſocolon, ex eo angulo, inter duodenum & Colon comprehenſo, ad quem Omentum nunquam pervenit.

l) Conputatis experimentis, frequentius ſiniſterius, quam in pyloro, deſiiſſe viſum eſt Omentum, conf. RUYSCH *Theſ*. II. T. V. Quod autem lubricum, ſaepe flavum, hepatis vaſa ſuſtinet, deinde in fiſſuram transverſam hepatis continuatur, tranſit autem ad Duodenum, ante portam Omenti, id omne Meſocolo eſt adnumerandum, & continuitas facile demonſtratur.

m) Aliquando coeco ſacco ſimilis appendix, ab hac linea, quando a pyloro diſtat, ad pylorum viſa eſt deſcendiſſe.

n) Quod Cl. WINSLOWVS IV. §. 335. & Cl. KAAUWIVS n. 586. duas utriusque laminae eſſe lamellas faciunt, id veriſſimum eſt, & facile demonſtratur. Vaſa nempe Gaſtrica inter muſcularem & externam dividuntur, truncosque habent interpoſitos membranae extimae quaſi hiatui, unde non una, ſed duplex, lamina hinc & inde exeuns, Omentum facit, eadem ratione, qua ab inteſtinis duplex prodit Meſenterium. Alia, ſed erronea ratione, duas principes SENNACVS laminas ait celluloſa tela conjungi, quod eſt contra omnia experimenta, in *comm*. ad HEISTERVM p. 104. neque enim quidquam de ſubtili illa duarum lamellarum diſtinctione praefatur.

N. Glandulae conglobatae in hac linea, adjacentes origini Omenti. *o*]

O. Linea originis Omenti magni ab inteſtino Colo: ſ. *lamina poſterior. p*]

P. Finis coecus Omenti ſiniſter. *q*]

Q. *Omentum minus* WINSLOWI *r*], ſive membrana macilentior, quae ex foſſa ductus venoſi, initio facto ad tranſitum arteriae hepaticae, continua ibi membranis funiculi vaſorum hepaticorum, quas dixi trans duodenum continuari Meſocolo, ſine paulatim in ligamentum Hepatico-

o) Olim C. BAUHINVS multas eſſe dixerat glandulas, ſuperioris folii Omenti, etiam plures, quam inferioris p. 45. contra certe fidem oculorum. Multas etiam glandulas tribuerat Omento VESLINGIVS *Syntagm.* p. 23. 24. Hunc refutat RIOLANVS p. 809. & recte negat glandulas diviſioni vaſorum adjici. T. WHARTONVS duas aut tres, p. 64. & paucas DIEMERBROECKIVS verius adfirmant; certum enim eſt, dari aliquas, ex lymphatico genere, in utraque curvatura Ventriculi. Perinde vero certum eſt, nullas dari in reliquo pendulo Omento. Quas enim ex HILDANO *Centur.* III. *obſerv.* 63. & E. N. C. plurimas excitat RIVINVS l. c. p. 11. eae omnino morboſae ſunt, & praeter Naturae conſilium. Repugnat certe experimentum, neque ferendis eſt glandulis teneritas Omenti. Meſocolo toti plurimae ſunt EUSTACH. T. X. f. 2. & ex Meſocolo videntur C. BAUHINI glandulae ſumtae eſſe: eo enim tempore Meſocolon Omento accenſebant omnes.

p) Mireris potuiſſe GALENVM *Adm. Anat.* VI. c. 5. & SPIGELIVM p. 220. & alios dixiſſe, paucis fibris Omentum cum Colo cohaerere, cum & vere toti transverſo Colo inſeratur, & praeterea Meſocolon, quod pro Omento ab his viris eſt habitum, adeo manifeſto pro Colo ſuſtinendo factum ſit.

q) Conf. not. *d* Inter Lienem ergo, & lineam *L* ſub ventriculo, ſupra Meſocolon, retro omenti laminam anteriorem, ante ſpacia ſpinae dorſi proxima origini arteriae Meſentericae, & Coeliacae, cavitas eſt, quae in ſaccum ab Omento ſolo factum late patet, & praeterea retro ventriculum cum cavitate Omenti minoris, ex fine vero Colico lineae L. cum cavitate appendicis colicae continuatur. Facile demonſtrat in pueris flatus; aquam vero, quam GALENVS proponit de *Admin. anat.* VI. c. 5. & SPIGELIVS p. 219. difficulter fert, neque aerem in adulto, quia ſpacia pinguedine libera crepant. Hic ponebant hydropis ſedem VETERES, atramque bilem congeri vidiſſe voluit H. F. ab AQUAPENDENTE, pus autem RIOLANVS p. 98. 99. & aquam hydropicam ID. p. 97. ut non aliam ſedem faceret ſoni, quem Engaſtromythi edunt. Sed recte GLISSONIVS p. 124. cavitatem neceſſitate mechanica factam eſſe, non ut aliquid reciperet. Et hydrops ita non replet Omentum, ut certo conſumat.

r) Neque tamen diffitendum eſt, eos omnes Auctores vidiſſe hanc membranam, qui lobulum in cavitatem Omenti dixerunt ſe immittere, FABRICIVM nempe, SPIGELIVM, RIOLANVM, cui *tertia* eſt omenti portio *Anthrop.* p. 97. & *Enchir.* p. 100. VESLINGIVM p. 23. P. de MARCHETTIS p. 14. GLISSON l. c. XV. PALFYN p. 73. & alios, ut de iis non dicam, forte non autoptis, qui magno numero cavo hepati dixerunt adhaerere Omentum.

tico-Oeſophagaeum degenerante, trans lobulum hepatis, ſe in curvaturam minorem Ventriculi inmittit. In cavitate lobulum habet, & nudas lumbales glandulas.

R. *Omentum Colicum*, perpetua, quantum video, appendix Omenti magni, quae a fine colico lineae L ad finem uſque transverſi Meſocoli, & aliquando paulum ultra, ex Colo Inteſtino ſolo, intacto Ventriculo, duplici ex linea provenit, ſimilis magno, pariter innatans inteſtinis, & lobulo exiguo elegante finita. Non videtur haec portio Omenti dicta eſſe, quae uti magno cedit, ita minori major eſt.

In porta Omenti *s*), quam icon noſtra non admiſit, aliqua etiam ſunt addenda deſcriptioni WINSLOWIANAE.

Hiatus eſt, ſive intercapedo, quae anguſto primum & longiuſculo tractu, inter vaſa bilaria, continuamque portarum venam, anterius poſitam, & inter poſteriorem hepatis depreſſum lobulum *t*) recipitur, quem vaſa hepatica ſibi excavant, & pro portarum dextra habuerunt Veteres.

Porro continuus huic viae eſt lunatus hiatus, a WINSLOWO inventus, per quem aer pariter poteſt inmitti cavitati minoris Omenti; Hunc finiunt hinc hepatis extrema, quam dixi, porta, ab oppoſita, inferiori parte proxima, ſed diſtincta, ultima radix Meſocoli, quae trans Pancreas ad deſcendens Duodenum properat; anterius vaſorum hepaticorum faſciculus eſt, retro nudum peritonaeum, leve, & aequale. Vena Cava paulo dexterior adjacet.

S. Pars Meſocoli *u*) inter limitem dextrum Omenti magni, & conjunctionem Coli cum Duodeno.

s) Nunquam vidi defuiſſe, quod HEISTERVS (comp. anat. not. 7. ed. ult.) ſibi accidiſſe ait, & KULMUS in adultis frequens eſſe. *Tab. ed. ult.* p. 94. Sed occultata aliquando a ligamento non perpetuo, hepatico-renali anteriori, hoc demum diſſecto adparuit.

t) Comm. in BOERHAAV III. p. 121.

u) De Meſocolo alias dicendi locus erit. Sufficit hic monuiſſe; Meſocolon dextrum a ſummo rene oblique paulum introrſum adſcendere, ſuperare venae Cavae ſedem, & duodeno primo, deinde Pancreati ſe admovere, & antrorſum adſurgere, a Pancreate

create ad idem iturum Duodenum, ſicque pervenire ad portam Omenti, ubi ab Hepatis, quam dixi, fiſſura, cum vaſis alia ſocia radix Meſocoli advenit, pariterque trans Duodenum adit Colon, & porro a pyloro, ſub ventriculo, transverſim, per totam latitudinem abdominis, ad lienem uſque continua, manifeſtior, antrorſum emergens lamina ſequitur: Huic inferior ſe adponit & ſimilis transverſa, libera ad emergens uſque duodenum, tum continua orientis jejuni membranae externae, porro Meſenterio conjuncta. Inter has duas laminas, Pancreas totum eſt, & Duodenum totum, evidentius vero pars inferior, arteria porro Meſenterica, venaeque ſociae & ductus bilarii. Inflata intercapedo aerem recipit, & in bullas turget, non diſſimilis Omento. Vide interim WINSLOWVM.

GOTTINGAE,
EX OFFICINA ACADEMICA,
A. VANDENHOECK, M DCC XXXXII.

D. ALBERTUS HALLER
ANAT. P. P. O.

A N A T O M E N
F E M I N A E
INDICIT

ET STUDIOSOS AD VISCERUM DISSECTIONEM
INVITAT
ET

O M E N T I
SECUNDAM ICONEM ADJICIT.

AD DIEM VI. NOVEMBRIS MDCCXXXXII.

TAB. II.

C. I. Rollinus Med. Dr. delin. fec. G. D. Heumañ Acad. Götting. Sculptor.

FIGURA II.

Priora omnia, ſed Omento majori utroque collapſo, & colo inteſtino paulum deorſum tracto, aditus ille celebris omenti adparet.

A. A. Hepatis pars cava, reclinata, ut ea, quae anteriora ſunt, facta ſint ſuperiora. *a*)
B. B. Veſicula fellis.
C. Vena Umbilicalis. *b*)
D. Lobulus Spigelii per omentum minus perinde pellucens, ut in priori icone.
E. E. Ventriculus pene vacuus, cujus minorem curvaturam lobulus Spigelii ingreditur, planum vero anterius hepar ſiniſtrum protegit.
G. Pylorus, ex quo prima flexio Duodeni retrorſum adſcendit.
K. K. Omentum Gaſtrocolicum collapſum. *c*)
O. O. Limes in Colo, ex quo Omentum Gaſtrocolicum, & Colicum, provenerunt.
Q. Q. Omentum minus.
S. S. Meſocoli partes. Ad ſiniſterius s. pellucet pars Duodeni transverſi ſecundi.
T. T. T. Variae partes Coli.
V. Duodeni flexus ſecundus pene transverſus, *d*) cui veſicula fellis inſidet.
X. Duodeni flexus tertius, ſive pars deſcendens, in quam ductus choledochus ſe inmittit.

Y. Li-

a) Inde ſequitur, ut veſicula fellis naturaliter transverſim ponatur, & fundo ſuo anterior, cervice ſit poſterior, contrario modo, quam fere vulgo deſcribitur. Conf. not. *a*. ad CCCXLVI. INSTITVT. BOERHAAV.

b) Obiter hic addo, perpetuo in fetu multo majorem eſſe venam umbilicalem, quam ductus venoſus, ut nuper rationem luminum invenerim 629. ad 100. Adeoque cum vena umbilicalis ramos multos det ad hepar not. *k*. ad INST. BOERH. CCCXLI. magna pars ſanguinis Umbilicalis non per compendium ductus venoſi, ſed per ipſum hepar ad venam Cavam fertur, quod quidem non lego eſſe animadverſum.

c) In eo adparet, oriri unice a ventriculo, neque toto, non adeo a Duodeno, ut plerique auctores habent Progr. I. not. *l*. quam obſervationem ex nuperis experimentis confirmavi. Cl. MONROVS a parte aliqua Duodeni Omenti laminam anteriorem oriri dixerat, ad alias a meis obſervationes EDIMB. ESSAYS IV. p. 66. T. I. G. E.

d) Flexiones has Duodeni deſcripſi not. I. ad XCVI. INSTIT. BOERHAAV.

Y. Ligamentum ſive Membranae *e*), quae a veſicula & continuo ſulco transverſo ad colon eunt, trans Duodenum, cui ſunt pro externa membrana, & aliqua parte adhaerent.

Z. a Ligamentum hepatico renale, ſive Peritonaei a Rene ad hepar adſcendentis plica *f*) duplex.

Z. Limes ſiniſter.

a. Limes dexter hujus ligamenti.

b. b. Ren dexter peritonaeo tectus.

c. Celebris ille WINSLOWI meatus, inter ligamentum hepatico colicum, & hepatico renale, tum inter hepatis lobum & duodenum proximumque pancreas interceptus, paulum diſtractus, ut lunatum *g*) eſſe adpareat, & circa hepar conflecti.

d. d. Colon cum appendicibus pinguibus.

e. e. e. Inteſtina tenuja.

f. f. Pars pancreatis, quae inter flexuras Duodeni ſe inſinuat.

e) Has WINSLOWUS ab hepate & veſicula oriri, ſed in duodeno terminari ait. IV. *tr. du bas ventre* n. 359. *Mem. de l' Acad.* 1715. p. 317. MONROUS vocat duplicaturam omenti l. c. G. H. Verum ſimplex ibi eſt, & flava, & lubrica membrana, coninua capſulae GLISSONII & omento minori.

f) Ita etiam WINSLOW l. c. in *actis* vero *Pariſinis* ligamentum Colico Pancreaticum pro altero pariete foraminis ſui recenſet. Id autem eſt radix ultima Meſocoli, quae Duodenum continet *not.* R. *Progr.* I.

g) Recte WINSLOW. IV. n. 359. Verum porro continuari hunc hiatum, & inter hepar & ductus bilarios pergere non obſervavit. Rudem autem iconem dedit GARENGEOT *Splanchnol.* T. VI. f. 2. quam cum his noſtris conparaſſe juvabit.

GOTTINGAE

Ap. ABR. VANDENHOECK Acad. Typogr. 1742.

ALBERTVS HALLER D.

INDICIT

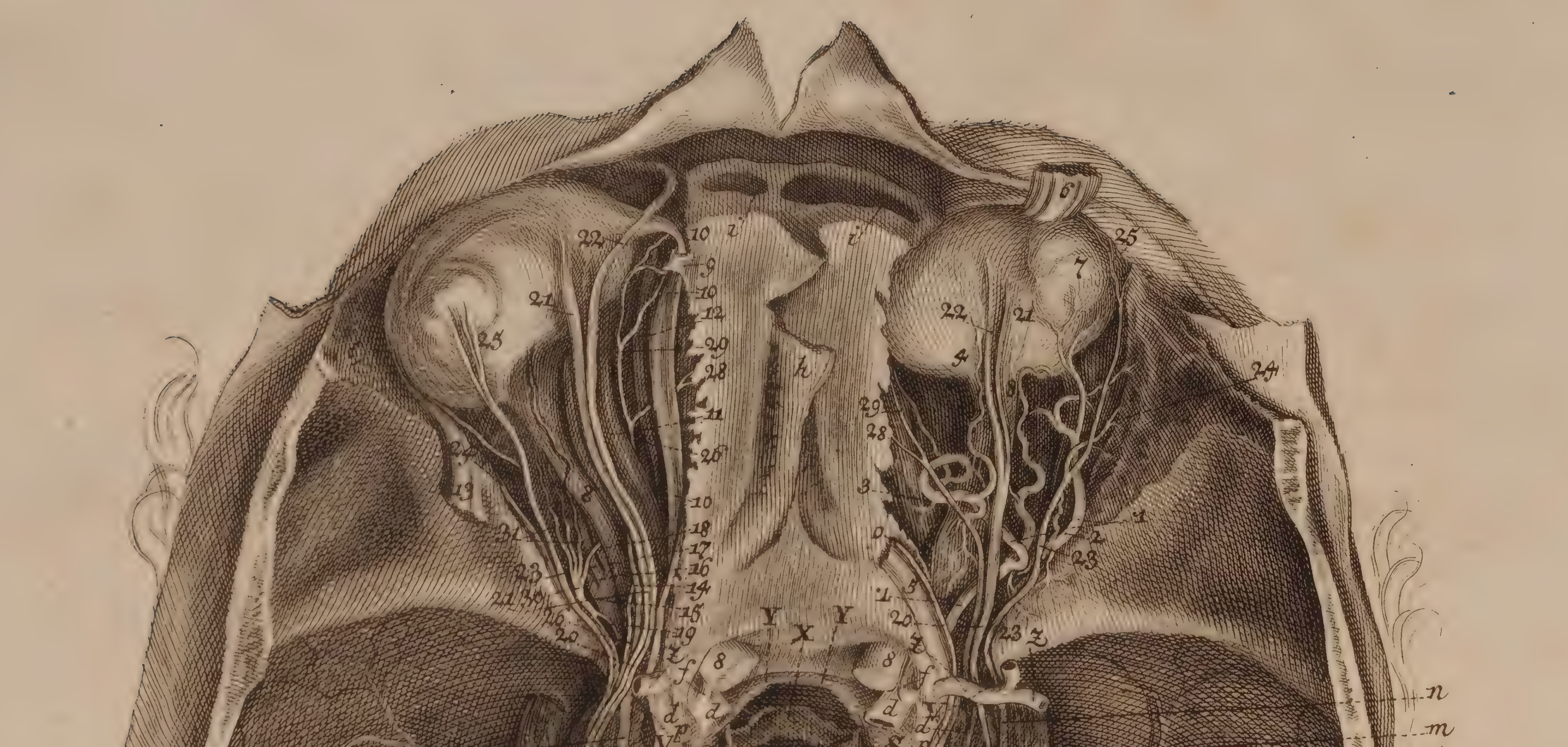
ANATOMEN FETVS
CRANII PARTE ET CEREBRO
DESTITVTI

CENTESIMVM NEMPE CADAVER

QVOD IN HOC THEATRO SECVIT.

AD D. XXVI. MART. MDCCXLIII.

Operae pretium duxi hanc diſſectionem ſolenniori invitatione ornare. Rara enim felicitate mihi contigit, intra ſextum annum centum cadavera humana, Theatro noſtro illata, mea manu ſecare, praeter pauciſſima, quae infirma valetudo, aut urgens aliqua neceſſitas alienae induſtriae committere coegit. Ita cautum eſt porro occaſionibus, ut in his ſcholis non ſolum anatomen ex humanis corporibus diſcere poſſint Iuvenes, ſed, quoties libuerit, propria manu ſecare. Theſaurum etiam praeparatarum partium orſus ſum, qui cum quotidie creſcat, brevi deſinet parvus eſſe. Vt hanc ergo felicitatem meam, quae ſimul publica eſt, Programmate celebrarem, delegi perfectiorem inter meas icones, quam ſculpendam darem. Nervorum & arteriarum oculi nullam videbatur iconem adhuc datam eſſe. Nam EUSTACHIANI *&* VIEUSSENIANI *nervi extra ſitum viciniasque picti ſunt* CANTIANAE *vero icones in T. II.* impetuum *ita rudes, ut pro nullis haberi queant. Sinuum, etſi nondum abſolutiſſimam iconem trado, novas quasdam tradidi partes, & fidem meam liberavi, quam dedi n.* 18. *diſſertationis de nervi intercoſtalis origine.*

C. J. Rollinus M.Dr. del: ad nat.

G. D. Heumann Grav.r de la Cour de S. M. Brit: & de l'Univ: de Göttingen

EXPLICATIO LITTERARVM.

A Tentorium Cerebelli. [1]

B Sinus *longitudinalis* [2] durae matris, finis poſterior bifurcatus. [2*]

C Si-

[1] Pars anterior, quae ad proceſſus clinoideos anteriores usque venit, hic demolita eſt.

[2] Veteres quatuor omnino ſinus cognitos habuerunt, quintumque, uti notum eſt, VESALIUS adjecit, quod minus mirum eſt, ante inventam injectionem. Sed, poſt FALLOPII egregiam deſcriptionem, denuo ex hominum memoria deleta fuiſſe FALLOPII inventa, ſinuumque numerum ad quatuor aut quinque reductum, exiguum certe argumentum eſt induſtriae poſterioris aetatis. Cauſa vero negligentiae fuit maxima, quod FALLOPIUS figuras non habeat, & omnes fere certatim VESALIUM exſcribere ſint ſoliti. Ita VALVERDUS *anat. corp. hum.* L. V. C. I. & ARCHANGELUS PICCOLHOMINEUS *Prael. anat.* p. 245. 246. & SALOMON ALBERTUS *hiſt. pler. part.* p. 6. 7. & PLATERUS L. X. c. 7. & SPIGELIUS *de corp. human. fabr.* p. 289. & RIOLANUS *Anthropol.* p. 254. 255. & CASPAR BAUHINUS (qui meliora meritum FALLOPIUM etiam carpit ob inventa) *Theatr. anat.* p. 291. & VESLINGIUS *ſyntagm.* p. 171. 172. & HIGHMORVS T. XVIII. (cujus icon eſt fere clancularia imitatio VESALIANAE) & MARCHETTE *Comp. Anat.* p. 216. 217. & MOLINETTUS *Diſſ. anat. Pathol.* p. 184. & WILLISIUS *Cerebr. Anat.* p. 44. & DIEMERBROECK *Op. omn.* p. 338. & COLLINS *Theatr.* p. 983. & ipſe VERHEYENIUS p. 214. ed. *Bruſſel.* Hi omnes partim quatuor, partim quinque ſinus numerant, & nihil poſt VESALIUM addiderunt.

[2*] Varia fabrica eſt celebris hujus concurſus quatuor ſinuum, ſive *Torcularis Herophili*, uti recentioribus dictum eſt, nam GALENUM intelligere non facile eſt. Vetuſtiores anatomici ſolebant ita depingere, ut quatuor ſinus inſtar crucis convenirent, angulosque aequales interciperent concurſu. Ita VESALIUS L. VII. f. 7. Talem etiam crucem pingit CASSERIUS in tabulis SPIGELIANIS L. X. T. 6. f. 1. O. P. Q. R. T. XI. f. 1. & VESLINGIUS in *ſyntagm.* c. XIV. T. I. f. 5. & LOWERUS de *corde* T. 6. f. 1. & VIEUSSENIUS *neurogr.* T. I. & ORTLOB *oeconom. part.* p. 155. f. 2. & CHESELDENIUS in T. 16. compendii, edit. 1726. parumque diverſa eſt icon SAL. ALBERTI l. c. Deinde FRANCISCUS SYLVIUS obſervavit, apud BARTHOLINUM p. 251. edit. 1641. non ſemper aequalem eſſe transverſorum ſinuum altitudinem, hancque adnotationem repetiit DIEMERBROECKIUS p. 339. & rationem addidit LOWERUS „hanc diverſitatem nempe variam eſſe, prouti quisque, dum vitalis erat, in hoc aut alterum latus magis ſolitus ſit decumbere, *de corde* p. 159. Nihil admodum ideo mutarunt recentiores, *findi* ajunt longitudinalem in transverſos (RIDLEY *of the brain.* p. 41. la CHARRIERE *Anat. de la Tete* p. 132. &c.) Sed haec vox ambigua eſt. Nam Longitudinalis ſinus aliquando in ipſo vertice, vix unam tertiam partem longitudinis emenſus, iu duos abit ſinus, dextrum & ſiniſtrum, ſibi accumbentes, ut in eo cadavere fuit, ex quo icon deſumta eſt; Haec fabrica a nemine memoratur anatomicorum quos legi, praeter unicum IACOBUM BERENGARIUM *Carpenſem* in MUNDINUM p. ccccxxv. Alias jam declivis findi incipit, & proximus torculari. Sed MORGAGNUS accurate recenſitis experimentorum vicibus, invenit omnino rarius findi, plerumque vero in dextrum transverſum degenerare, rariſſime in ſiniſtrum, in utroque vero caſu alterum transverſum continuationi ſinus longitudinalis tamquam ramum inſeri *Adverſ. Anat.* VI. p. 2. T. 1. f. 1. uno vel pluribus oſtiolis. Hanc deſcriptionem ſuam fecit GARENGEOTUS *Hiſt. de l'Acad. des ſcienc.* 1728. & in *ſplanchnol.* nov. ed. II. p. 219. 220. calculumque ſuum adponit Cl. NICOLAI *diſſ. de direct. vaſ.* p. 45. WINSLOWVS totam rem incertam facit, ut ſinum longitudinalem bifurcari deſcribat in fabrica communiori, (*expos. anat.* IV. *tr. de la tete* n. 40.) ſaepe tamen in alterutrum transverſorum ſolum continuari modo dextrum, modo ſiniſtrum, ut alter altero altior ſit, aut major n. 41. Fere eadem habet CHESELDENIUS in nupera editione *anat. of the hum. bod.* 220. & non recedit SANTORINUS

obs.

C Sinus *Quartus* bifurcatus [3], & crure uno in dextrum tranſverſum inſertus, altero in ſiniſtrum.

D Falcis Cerebri reliquiae.

E E Venae magnae Tentorii. [4]

F Venae Cerebri [5] inſertae tranſverſis ſinubus, in ipſo tentorio cerebelli, perpetuae.

G Oſtium ſinus *Occipitalis poſterioris.* [6]

H H

obs. anat. p.51. Contraria vero obſervatione, quam qua uſus eſt MORGAGNUS, uti olim in figura VESALIANA ſeptima libri ſeptimi, tum in BIDLOIANA T. VI. f. 2. & RIDLEYANA f. 4. videbatur, ita pro certo adfirmavit CANTIUS, lateralem ſinum in ſiniſtrum fieri p. 8. qui tamen deſcriptioni perfecte contrariam iconem dedit, ut in dextrum continuetur *Imp. Anat.* T. II. f. 1. Cl. LIEUTAUD eo videtur inclinare animum, cum dicat „ non raro ſiniſtrum tranſverſum majorem eſſe *Eſſays Anat.* p. 385. ſolet autem is major eſſe, in quem inſeritur longitudinalis. Ego vero, ſi meum judicium interponendum eſt, longe ſaepius reperio dextrum eſſe trunci continuationem, ſiniſtrum vero ramum minorem, inſertum dextro majori COMM. BOERH. II. p. 630. Inde fit, ut foſſae jugulares aliquando in dextro latere duplo, quam in ſiniſtro, majores ſint HUNAULD *Mem. de l'Acad. des ſc.* 1730. Denique SYLVIUS olim l. c. & f. 4. deinde MORGAGNVS l. c. p.3. & ILL. HEISTERVS *Compend. Anat.* T.VII. f. 32. crura fiſſi longitudinalis tranſverſo ductu conjuncta fuiſſe viderunt. In vitulo viderat RIVINUS de *dyſpepſ.* cor. 3. & tranſverſalem RIVINI vocat WELSCH. *Tab. anat.* 54. SLEVOGTIUS eumdem deſcribit de *dura Matre* n. 44. Id etiam rarius eſt, quod habet LIEUTAUD l. c. alterum ſinum lateralem defuiſſe.

3 Hoc rariſſimum eſt: habet tamen WINSLOW. IV. p. 374. Plerumque in ſiniſtrum tranſverſorum aperitur, quando dexter trunci eſt continuatio. WINSLOW. l. c. CHESELDEN. *anat.* 1741. p. 220. MORGAGNI *adv.* VI. p. 3. GARENGEOT l. c. p. 225. &c. Vidit etiam MORGAGNVS inſertum fuiſſe in tranſverſalem, communicantem inter longitudinales l. c. & in icone T. 1. f. 2. pingit inſertum dextero, cui ego ter in ſeptem cadaveribus, aliquoties in ſiniſtrum vidi inſeri. Tranſverſo inſertum olim SYLVIUS vidit apud BARTHOLINVM l. c. Caeterum ſinus Quartus non tranſverſalis eſt, uti vulgo lego, ſed inclinatus, ut non mediocriter deſcendat.

4 Magnae & variabiles, ſed perpetuo aliquae reperiuntur. Eas VESALIUS pinxit L. VII. fig. 7. C. O. f. 8. V. V. f. 9. &c., ſed parvas, & VIDUS VIDIUS *Anat.* f. 4. *y. y. f. 7. y.* & RIDLEYVS f. 4. L. Neque alii ſunt ſinus laterales novi SYLVII apud BARTHOLINVM l. c. p. 251. f. 5. & DIEMERBROECKII p. 339. & BOVRDONI *deſcr. anat.* p. 195. & TAUVRYI *in anat. ration.* p. 257. An *Intralaterales* NICHOLLSII *Comp. Anat.* p. 40.

5 Faſciculus eſt venarum, quae in medios fere tranſverſos, pollicis & ultra diſtantia ab origine ex falciformi ſinu, confertae & perpetuae inſeruntur. Hae videntur venae eſſe, quas GALENVS ait „ ſuperficialiter in torculare congredi, tenues, ut ſpecillum non capiant *Adminiſtr. Anat.* IX. c. I. & apud ORIBASIVM p. 5. edit. DVNDASSIANAE. Oriuntur autem a lobis cerebri poſterioribus, & a cerebello, ac ex gyris quidem ſuperficialibus. Venae enim profundae cerebri & cerebelli Quartum ſinum adeunt.

6 DUVERNEYUS hunc ſinum invenit, uti ex PALFYNIO video, *Anatom. Chirurg.* II. p. 13. Nam TAUVRY l. c. & DIONIS *Cours d'Anat.* p. 518. & la CHARRIERE p. 133. qui eumdem ſinum deſcribunt, neminem auctorem citant. Verum neglectum omnibus Cl. MORGAGNVS in ſolidum collocavit *Adverſ. Anat.* VI. p. 3. pene perpetuum, ut etiam in craniis criſtae cerebelli falcem ſuſtentanti crena pro hoc ſinu inſculpta ſit MONROO *of the bones* p. 110. Modo par eſt ſinuum, MORGAGN. l. c. WINSLOW., modo unicus. Quando unus eſt, uti unum faciunt DUVERNEYUS, & qui eo utuntur, tum CANTIVS, MONROO, & CHESELDEN., in alterutro latere reponitur falcis cerebelli, &, uti video, plerumque in dextro, cranio adplicatus, & a ſede torcularis ad magnum foramen deſcendit, ibique, diductis cruribus, magnum occipitis foramen

H H Sinus *occipitales poſteriores*, dexter, & ſiniſter, cum ſuis cruribus, inſertis in foſſas jugulares.

I Falx cerebelli.

K K Sinus *tranſverſi magni*.

L L Foſſae Jugulares. 7

M M Sinus *Petroſi inferiores* 8 his foſſis inſerti.

N N Sinus *petroſi ſuperiores*. 9

O *Vena*

ramen ambit, uti WINSLOWVS, qui pro duobus novis ſinubus numerat, & SANTORINVS l. c. p. 51. qui vidit bifido fine cum transverſis inferius coiviſſe: inſeritur autem foſſis jugularibus, vel vertebralibus, ſi recte PALFYNIVS DUVERNEYI, inventa recenſet, vel petroſis inferioribus, ut de ſinu ſuo ſeptimo & octavo dicit GARENGEOT p. 229. ex WINSLOWO l. c. IV. p. 366. & ſemel vidi. Plerumque tamen in foſſas jugulares terminantur, & raro deſunt. Quando duo ſinus ſunt, tunc eadem ratione circulum circa magnum foramen abſolvunt, uti in icone. Neque utiliter factum eſt, quod a DIONYSIO l. c. a la CHARRIERE l. c. CANTIO, & ipſo ILL. MORGAGNO l. c. & CHESELDENIO *anat. of hum bod.* ed. 1741. p. 220. non ultra magnum foramen occipitis ſint deducti, ubi nunquam eos terminari vidi. Superior vero inſertio eſt vel unica, eaque modo in Quartum CANT. l. c. p. 8. T. 2. f. 1. modo in lateralem dextrum MORGAGNI l. c. uti etiam vidi, modo in ſiniſtrum, quod pariter mihi aliquoties obvenit. Quando duo ſunt, tunc oſculum unius in alterum aperiri viſum eſt MORGAGNVS l. c. T. VI. f. 1. Mihi etiam alter in ſinum lateralem ſiniſtrum, alter in Quartum, viſus eſt inſeri. Crura horum ſinuum, magnum foramen amplexa, nomine *Lateralium inferiorum* videtur intellexiſſe VIEUSSENIUS *Neurograph.* p. 8. In ſinus Occipitales venas a vertebris adſcendentes inſerti vidi, quas etiam WINSLOWVS habet p. 367. tum venas a dura matre foſſarum imarum cranii perpetuas.

7 In has foſſas praeter ſinus transverſos, petroſos, & occipitales, ſolent inſeri venae vertebrales, per peculiarem meatum oſſis occipitis ſinui magno jugulari inmiſſae, notiſſimae, tum venae aliquae a dura matre occipitali, & non raro maſtoideae. Arteriam ab Occipitali per idem foramen infrequenter ad duram matrem venire video, quam etiam olim VESALIUS p. 496. edit 1555. tum COWPERVS *append.* f. 26. & amiciſſimus D. WREEDE *de cerebro* p. 44.

8 Sinus petroſi inferiores, a FALLOPIO *primo* loco dicti p. 219. *b.* picti a VIDO VIDIO, T. XXIV. f. III. IV. & p. 118. nomine *Primi* & *ſecundi*, breves ſunt, lati, difformes, a foſſis juxta radicem oſſis petroſi adſcendunt, & in receptacula inſeruntur binis locis: 1. cum nervo ſexti paris canalis it, per duram matrem, qui utrumque ſinum conjungit. 2. cum cavernoſo, & unito cum cavernoſo circulari (CHESELDEN. l. c.) ante nervum ſextum inter proceſſum clinoideum poſteriorem, & Quintum par in ambitu carotidis internae. Hanc communicationem olim FALLOPIVS vidit, & pinxit VIDVS l. c. tum inter recentiores VIEUSSENIUS, qui nomen inpoſuit, & pro novis deſcribit. T. XVII. ubi nimis anguſti pinguntur, & RIDLEYUS l. c. p. 44. (nempe cum circulari ſub f. 2. *e.*) & LITTRIUS *Mem. de l'Acad.* 1707. p. 165. & BIANCHI apud MANGET in *Theatro* II. p. 347. Sed praeterea cum Occipitalibus anterioribus manifeſto communicant, a quibus, quaſi transverſo canali uniuntur ORTLOBIO dicto not. 13. Hi ſunt ſinus inferiores ſellae LITTRII p. 165. Venas aliquas ab ima medulla oblongata & ſpinali, recipiunt, quas etiam CHESELDENIVS pingit l. c. inter 8. & 14. Vidi cis foſſas jugulares deſiiſſe, abſque ulla cum transverſis communicatione, & hujus modi eſt icon ORTLOBII.

9 Hos idem dixit FALLOPIVS. *Quorum prior* &c. p. 219. *b. Tertium & Quartum* vocat VIDVS VIDIVS ex FALLOPIO p. 118. l. c. b. f. e. VIEUSSENS pro novis deſcripſit, nomenque inpoſuit, quod retinemus. Iconem etiam dedit ORTLOBIUS, & commodam RIDLEYUS f. 2. *d.* Perpetuo reperiuntur, ut male & hos, & priores neget adeſſe VESALIUS *exam. obſ. fallop.* p. 167. Licet anguſti ſiut, facile per tiansverſos inflantur.

* *

O O *Vena cerebelli* his ſinubus inſerta. [10]
P P Sinus *occipitales anteriores, inferiores,* [11] non perpetui.
Q Q Emiſſarium eorum cum nervo noni paris exeuns. [12]
R R Sinus *occipitalis anterior* & *ſuperior,* [13] perpetuus.
S S Ejus cum cavernoſis receptaculis & ſinu circulari anaſtomoſis. [14]
T Oſtium petroſi ſuperioris, in cavernoſum aperti. [15]
V V Receptacula, ſive *ſinus cavernoſi.* [16]

X X Si-

10 Venae inter cerebellum & medullam oblongatam adrepunt notabiles, perpetuae, a medulla oblongata ortae, & a cerebello, quas etiam habet Cl. LIEUTAUD p. 337. Has olim FALLOPIUS dixit a pia matre cerebri venire p. 219. b. & depinxit VIDUS VIDIUS l. c. f. 4. p. p. p. p. deinde CHESELDENIUS T. XVI. ad 11. Verum praeterea hic etiam ſinus venas habet a tentorio, aliasque a dura matre foſſam mediam cerebri inveſtiente, quae aliquando majusculum truncum efficiunt, per angulum oſſis petroſi, qui cum ſquamoſo committitur, euntem, & inſertum laterali, in angulum eumdem, quem adit petroſus ſuperior. Hi ſunt *ſinus petroſi anteriores* WINSLOWI & GARENGEOTI, ſinus nomine, meo quidem judico, indigni. Emiſſarium denique primum SANTORIN. not. 19. vidi non cavernoſo, ſed huic petroſo ſuperiori ſinui inſertum fuiſſe, cum ſuper cavernoſum durae matri inſtratum perrexiſſet.

11. Exigua eſt horum memoria, quos hic latos vidi, & multum a petroſis diverſos. Unum pingit ORTLOBIUS ad *Ln.* communicantem cum transverſo n. 13., quod hic ſecus fuit, & cum occipitalibus poſterioribus L. L. L. Eum *vertebralem* vocat, cum mihi primus circulus vertebralis diverſus videatur, & infra cranii caveam poſitus: In eum vero vertebralem ſinum, noſter deſcendens terminatur. RIDLEYUS aliquid ſimile adumbrat ad *e. m.*

12 His nempe ſinubus inſerta fuit vena vertebralis, quae in hoc ſubjecto, cum proprium foramen non nacta eſſet, infrequentiori fabrica cum nono pare per os occipitis ivit. Plerumque tamen proprium canalem nacta eſt, retro condylos occipitis, brevem, antrorſum euntem, terminatum in foſſam jugularem, dictum FALLOPIO p. 219. 220. & non bene a CASPARO BAUHINO negatum *Theatr. Anat.* p. 296. inpare certe cenſore FALLOPII. Caeterum cum nervo nono paris vidi arteriam a Carotide externa ad duram matrem veniſſe.

13 Hos nemini dictos ORTLOBIUS depinxit, ad N. N. N. & p. 156. deinde LITTRIUS nominavit, ſinum nempe durae matris retro proceſſus clinoideos poſteriores l. c. p. 163. *Transverſum conciliatorem* vocavit ORTLOBIUS, ſed ex fabrica non perpetua, idque nomen retinuit WELSCHIUS l. c. Nempe vidit, retro proceſſus Clinoideos, trans proceſſum oſſis occipitis anteriorem, transverſo ductu univiſſe petroſos inferiores. Hoc & BIANCHUS vidit apud MANGETUM f. 1. *u. u.* & ego aliquoties. Frequentius tamen inordinati magis ſinus perreptant duram matrem, ab ipſis clinoideis proceſſibus, ad oſſis occipitis magnum foramen. Ita aliquot truncos, & obliquos pingit CHESELDENIUS T. XVI. *ante* 13. conjungentes petroſos ſinus inferiores. An *ſinus transverſalis ſuperior* WINSLOWII, an *inferior?* an uterque?

14 Ad interiora carotidis, inter hanc arteriam & proceſſus clinoideos conjungitur cum circulari, ibidemque ad exteriora Carotidis cum ſinu cavernoſo. Haec conjunctio ipſi ſolet cum ſinu petroſo inferiori communis eſſe.

15 Perpetuo in receptacula hiat, ibique cum inferiori petroſo conjungitur. Ita recte olim FALLOPIUS, & in icone VIDUS VIDIUS, & VIEUSSENIUS inter o & * l. c. & ORTLOB l. c. ad l. Locus inſertionis, eſt exterius quam proceſſus clinoideus poſterior, ſuper finem itineris Quinti paris anteriorem. Quare ait raro inſeri cavernoſis Cl. LIEUTAUD p. 387.?

16 Receptacula ita cognita habuit FALLOPIUS, ut minime ignoraret, petroſos utrosque pro-

pe

X X Sinus *tranſverſalis ſellae equinae.* [17]
Y Y Sinus *circularis RIDLEYI.* [18]
Z Z Venae *cerebri anteriores*, inſertae cavernoſis, perpetuae. [19]

a a Ar-

pe ſellam equinam conjungi, & in eam conjunctionem Venas varias etiam ex orbita p. 219. convenire, quas rudiuscule expreſſit VIDUS VIDIUS l. c. Sed et LOWERO non ignota fuerunt receptacula, cum in brutis viderit, liquorem in venas jugulares inpulſum, proxime glandulam pituitariam erumpere c. VI. de *catarrh.* p. m. 248. etc. VIEUSSENIUS reſtituit eadem, in eo ſolo minus laudabilis, quod tertium, quartumque par nervorum iis adtribuerit, cum ne Quintum quidem ad verum ſinum pertineat. Vid. diſſ. *de nerv. interc. orig.* not. ppp. ORTLOBIUS *Polymorphos* dixit, (quod nomen retinuit WELSCHIUS l. c.) et figuram dedit (P. P. P.) omnino difformem, ut facile crediderim, emiſſarium ſecundum SANTORINI (not. 19.) ab ipſo cum ſinu numeratum fuiſſe. Nam et RIDLEYUS non alia receptacula adgnovit, praeter itinera varia nervorum ſuis tecta vaginis, p. 45. et carotidis canalem p. 43. et venam illam, quam SANTORINUS pro duobus emiſſariis numerat, inſertam circulari ſinui p. 46. Eadem ratione receptacula ad ſinus petroſos inferiores retulit LITTRIUS l. c. p. 167. Sanguine vero non repleri, quod RIDLEYUS dixerat, ab omni experimento alieniſſimum eſt: neque unquam vidi, neque facile crediderim receptacula deſiderari, quod ſibi obveniſſe ait SANTORINUS p. 72. non uſus repletionibus. Communicant cum circulari, ad latera ſellae, inter nervum III. ſuperiorem, et ſextum, ante proceſſus clinoideos poſteriores, ſuper Carotidem, cum tranſverſo ſellae equinae, not. 17. ampliter, cum petroſis ſuperioribus et inferioribus, cum occipitalibus anterioribus, veniſque dictis not. 19. per quas plerumque inflari poſſunt.

17 Valens et multo circulari amplior, in lamina inferiori durae matris, ſub glandula pituitarias mediam ſellam tranſverſus dividit, et cavernoſos ſinus conjungit. Hunc primus LITTRIUS deſcribere videtur, ſinumque vocat mediae ſellae tranſverſalem l. c. p. 163. et cum ſinubus inferioribus durae matris communicare ait p. 165. atque ſub glande Pituitaria eſſe p. 175. Idem eſt, quem inter glandulam et proceſſus clinoideos poſteriores BIANCHI vidit p. 343. et pro circulari habitum credit a RIDLEYO. WINSLOWIUS videtur circularem inferiorem vocare, l. c. p. 367. NICHOLLS infracirculares p. 40. GARENGEOTUS pituitarium profundum, et nomine medii intelligit, vel hunc, vel ſequentem, LIEUTAUD l. c. p. 386. in eo diverſus a BIANCHO, quod ante glandulam pituitariam poni ajat. Verum NATURA in his varietatibus facilis eſt.

18 Sinus *circularis ſuperior* WINSLOWI l. c. & GARENGEOTI, diverſiſſimus a priori, in lamina durae matris interna, circa glandulam pituitariam, in ſuperiori plano ponitur, & non raro eam totam ambit, anterius latior, poſterius perpetuo peranguſtus, & tunc quidem *circularis*, a RIDLEYO inpoſitum, nomen meretur, qui poſt BRUNNERUM deſcriptionem dedit p. 43., & iconem f. 2. 2. 2. Neque *Ovalem* male eum appellavit LITTRIUS l. c. p. 163. 164. Communicat cum occipitali anteriori ad interiora Carotidis & ſupra eamdem; cum receptaculis trans Carotidem inter nervum tertium & proceſſus clinoideos; cum inſerto ibi petroſo inferiori ante nervum ſextum, inter proceſſus poſteriores & par Quintum, paulo poſterius & interius; cum ſuperiore vero, retro eosdem proceſſus, ſub nervi tertii quartique itinere nonnunquam continuantur, & huc pertinet icon CHESELDENII. Dudum cum petroſis docuit convenire RIDLEYUS, tum CHESELDENIUS p. 220. & in icone, ubi receptacula non diſtinxit a ſinu circulari & petroſis. Verum idem pene frequentius inperfectus eſt, circulo paulo minor, cum minus ſemicirculo ſegmentum retro glandulam pituitariam deficiat; deficere enim vidi, non ſolum exiguum eſſe, ut fatetur SANTORINUS *obſerv. anat.* p. 71. & MORGAGNUS *Adv.* VI. p. 25. dum tutantur RIDLEYUM contra BIANCHI objectiones. Hujusmodi bonam iconem dedit CHESELDEN. l. c. 10. Venulas accipit a ſella equina, aliquando inſignes, & non raro emiſſarium SANTORINI primum not. 19. ad hunc ſinum properat, trans receptacula & Nervum Quintum. Id etiam RIDLEYUS vidit p. 46.

19. FALLOPIUS ab orbita ad conjunctionem ſinuum petroſorum venas advenire docuit, & depinxit VIDUS l. c. f. 4. *u, u.* a cerebro vero *ſſſſ.* Deleta fere harum rerum memoria

a a Arteria durae Matris praecipua. [20]
b b Vena ejusdem comes. [21]
c Locus ubi peculiari foramine cranium perforavit. [22]

d d Ar-

RIDLEYUS, duas venas deſcripſit, quae ad latera ſellae equinae per duram matrem repant, eas conjungi, & uno trunco ad ſinum circularem inſeri dicit: aliam ab oculo ajebat venire aliam a foramine Quinto cranii, quo nomine vult tertii rami Quinti Paris meatum p. 46. Haec ulterius rimatus SANTORINUS p. 73. tria reperit emiſſaria, quorum duo priora cum RIDLEYANIS venis conveniunt, tertium eſt vena, quae cum arteria & nervo obſcuriſſimo loco ſuper proceſſus pterygoideos inferiores verſus nares abit. WINSLOWUS in ſinus inferiores cranii venas ex cerebro inſeri recte monet l. c. n. 179. & easdem venas cum vena ophthalmica conjungi, pariter egregie docet LIEUTAUD p. 387. Venas autem ophthalmicas, adeo tenues, adeo a ſinuum fabrica diverſas, WINSLOWUS minus commode vocat ſinus orbitarios, ut mirer non quidem GARENGEOTUM, qui omnia ſua a WINSLOWO habet, ſed NICHOLLSIUM WINSLOWUM hic ſequi l. c. clariſſimum demum LIEUTAUD hunc ſinum operoſe deſcribere, & ſitum definire, inter par ſextum & ophthalmicum nervum, inſertionem vero in cavernoſos ſub proceſſibus clinoideis anterioribus p. 387. Ego vero in ſinus cavernoſos totum faſciculum venarum video confluere, 1 Ophthalmicas, unam vel duas minime ignoratas, praeter FALLOPIUM, VESALIO L. I. c. 12. & INGRASSIAE p. 91. 2. Venas loborum anteriorum Cerebri, perpetuas, ſed ſinuum nomine minime dignas, incerto numero. Venas porro magis reconditas: Nempe 3. principem durae matris venam (not. 21.), quae cum nervo ſecundo Quinti paris ad plexum venarum pterygoideum ſubit. 4. Venam, quae ab INGRASSIA dicta p. 91. & a MONROO *of the bones* p. 127, *ſecundi* emiſſarii nomine vocata a SANTORINO cum tertio ramo Quinti ad eumdem plexum deſcendit; 5. Venam comitem arteriae Carotidis, quam olim dixi COMM. BOERH. II. p. 343. & a CL. WEISSIO in programmate Altorfii edito deſcribi video. 6. Venam demum canalis, qui per craſſitiem oſſis multiformis, ſupra alas inferiores excavatus eſt. Haec vena mihi minus nota eſt, quam nervus & arteria, INGRASSIAE dicta, & VESALIO. Quorum haec a naſali arteria, jamjam datura infraorbitalem, in fiſſura ſphenomaxillari orta, retrorſum verſus tubam EUSTACHII & Carotidis internae iter properat, ille vero arteriam ſequitur. Ductum hujus venae incognitum eſſe, feſtinus dixerat SANTORINUS. Nam inter Veteres VESALIUS oſtium interius habet L. I. c. 12. f. 3. 4. EUSTACHIUS T. XLVI. f. 13. VIDUS VIDIUS T. V. f. 9. *O.* Foramen exterius EUSTACHIUS l. c. f. 11. 13. VIDUS VIDIUS l. c. f. 8. 10. *O.* Integram vero deſcriptionem canalis VESALIUS dedit in explicatione p. 58. edit 1543. & VALVERDUS p. 11. & VIDUS VIDIUS p. 30. & INGRASSIAS p. 93. ſeptimi foraminis nomine.

20 Hanc venae nomine deſcripſit VESALIUS, L. III. c. 7. ſulcosque in oſſibus inſcriptos huic falſae venae tribuit. FALLOPIUS veriora docuit, ut eo minus bene recentiores, & ipſe SPIGELIUS errorem VESALII retinuerint p. 289.

21 Venae durae Matris paſſim in ſinus inſeruntur, non obſcuriſſimae, ut mirum ſit, ſollicite de ipſis eſſe anquiſitum. Multae ſuperiores in longitudinalem ſinum inſeruntur, comites arteriarum, quae ſuper ſinum incedunt ramoſae, ut jurares ſinui inſeri: Aliae, quas dixi, in transverſos, occipitales, foſſas jugulares abeunt. Haec vero vena ex praecipuis eſt, indiviſa comes arteriarum, quae ex meningea majori per os parietale, & alas magnas, & partem oſſis petroſi adſcendunt.

22 Hoc emiſſarium, nemini dictum recentiorum, non absque errore VESALIO cognitum fuit, quando a vena (quae Carotidis eſt ramus meningeus) ſurculum per peculiare foramen cranium ſubire ſcribit p. 62. ad ſ. f. 2, 3. c. XII. L. II. & p. 496. L. III. edit. 1555. Poſt VESALIUM COLUMBUS habet l. c. p. 38. & pro octavo foramine INGRASSIAS p. 93. Eadem VIDIUS tradit p. 30. & foramen, ſed absque nomine, pingit T. V. f. 7. inter I. & L. MARCHETTE de eodem dicere videtur, quando foramen Meningeae arteriae ſaepe duplex eſſe dicit, *comp. anat.* p. 174. edit. Bat. Inter recentiores foramen MURALTUS habet *Vadem. Anat.* p. 181. 367. et PALFYNIUS, *van de beenderen* T. 2. f. 3. *d. d.* & BOETTICHER de *oſſib. cran.* n. 23. Sed ex VESALIO & MURAL-

TUM

d d Arteriae *Carotides* in receptaculo,[23] fineſque reſecti, ubi cerebrum ſubeunt.

e e Arteriola in receptaculo orta, ad nervos Quinti paris.[24]

f f Arteriae Ophthalmicae origo ex Carotide.[25]

g g Proceſſus clinoidei poſteriores, anguloſi.

h Criſta Galli.

i i Sinus Frontales.

k k Nervus *Quinti* Paris duram matrem ſubeuns.

l Ejus Ramus tertius.[26]

m Ramus ſecundus.

n Ramus primus ſ. *ophthalmicus*.

o Nervus *Quarti* paris.

p Nervi *Tertii* paris truncus.

q Sepimentum quo nervus Quinti paris a Sexto ſeparatur.[27]

r Nervus ſexti paris.

s Origo nervi intercoſtalis.[28]

t t *Septimi* paris ingreſſus in duram matrem.

u u *Octavi* primae radices [28*]

x x *Secunda* radix *Octavi*.

y y Ner-

TUM & BOTTICHERUM ſua exſcripſiſſe manifeſtum eſt. Non perpetuum eſt, a pleriſque omittitur, & obiter dicitur a WINSLOWO I. n. 233. In hoc cadavere venam meningeam ad plexum pterygoideum duxit, & in ſiccis capitibus non multis reperitur, quae apud me ſunt.

23 Mirabili flexu, ex oſſeo canale antrorſum adſcendit, tunc antrorſum transverſa pergit, paulum deorſum, inde ſub proceſſu clinoideo anteriori occulta, introrſum adſcendit, ultimoque flexu ſurſum paulumque antrorſum.

24 Hanc dixi de *orig. nerv. Interc.* n. XII. & ad BOERH. CCXXXI. not. *p.* Ludere vidi ortu, ut poſterius orta, daret etiam proceſſui occipitis anteriori, & glandulae pituitariae, diverſa a minoribus, ad infundibulum, glandulamque ramulis.

25 Hanc VESALIUS cognitam habuit, & INGRASSIAS, et omnis antiquitas.

26 Situm nervorum, per receptaculum, aut ſupra idem euntium, adeo facilem, non obſervatum fuiſſe in iconibus BIANCHI et VIEUSSENII miror. Ille quidem T. XVII. f. 1. extimum facit quartum, etiam exteriorem Quinto. Melius certe in BERRETTINI icone exhibentur T. XXI. f. 2. et apud RIDLEYUM f. 2. Perpetuo intimus et ſupra receptaculum Tertius eſt, paulo exterior Quartus, inferior magis et exterior Quintus, multo inferior autem et in alio ſtrato, idemque interior Quinto Sextus.

27 Imperfectum eſt, ut non male BIANCHUS l. c. p. 346. & concedit MORGAGNUS l. c. p. 29. firmius interius, & qua parte nervus intercoſtalis oritur. Quintum omnino a ſanguineo lacu ſive vero receptaculo ſeparat, extrorſum eundo vero paulatim in celluloſam fabricam mutatur, quae Sextum cum Ophthalmico connectit Conf. COMM. BOERH. II. p. 361.

28 Non ignoro non recte depingi, quaſi extrorſum decederet a trunco, ſed ratio optica non aliter paſſa eſt, angulum pene rectum exprimi, quem cum Sexto facit, retrorſum deſcendendo. Conf. diſſ. de *nerv. interc.* n. X.

28* Eſt ramus Octavi Pharyngeus aut Lingualis, qui adeo a reliquo trunco diſtinctus eſt, ut pro peculiari nervo haberi poſſit. WINSLOW. III. n. III. Duas etiam radices RUYSCH. *Thes.* I. p. 12.

* * *

y y Nervus *nonus*.
z Foramen medullae ſpinalis.

In oculo dextro.

poſtquam orbitae lacunar & magna pars oſſis malae demolita eſt.

1 1 Arteria *Ophthalmica*.[29]
2 2 Ejus ramus exterior ſive lacrumalis, comes nervi cognominis.
3 3 Surculus interior, qui nares petit.
4 4 Rami ad ſcleroticam, quorum aliqui Uveam adeunt.[30]
5 5 Reliquiae muſculorum Levatorum palpebrae & oculi.
6 Finis Levatoris palpebrae.
7 Glandula *lacrumalis*.
8 Nervus *opticus*.[31]
20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 uti in altero oculo.

In oculo ſiniſtro.

9 *Trochlea*.[32]
10 Muſculus *Patheticus*.
11 Muſculus *Levator* oculi.
12 Muſculus oculi *Internus*.
13 *Abductor*, reſectus.[33]
14 Ramus *Tertii paris ſuperior*,[34] ad Levatores oculi & palpebrae.

Trun-

29 Hanc arteriam cum ramis ſuis nullibi deſcriptam invenio, & optimus WINSLOWUS, non recte certe, ejus ramos arteriae infraorbitali adſcribit. Caeterum ſurculi hujus arteriae, ex ramo quidem externo per os malae ad genam eunt cum nervulis not. 44. tum gracillimus aliquis, RIDLEYO dictus, ad duram matrem, per extremam fiſſuram orbitae. A ramo vero interno ad palpebras, ſacrum lacrumalem, tum deorſum ad naſum naſique muſculos alii ſatis longe deſcendunt, ſurſum vero ad frontis partem non minimam.

30 Arteriolae ciliares COMM. BOERH. DXVI. not. *m.* Serpentinum etiam ductum harum arteriarum expreſſit RVYSCHIUS in *epiſtolis* T. XVI. f. 6. 8.

31 Inflexum pinxi, qualem reperio, & paulum conplanatum, teres enim figura a nervis aliena eſt.

32 Haec nuper accurate contemplatus, ſcutulum eſſe invenio cartilagineum, hinc convexum, inde contra os frontis excavatum, ut per eum ſulcum tendo Pathetici muſculi inflecti queat.

33 Eum muſculum medium diſcindere oportet, ut ganglion ophthalmicum rite conſpici poſſit.

34 Remota orbita equidem primus adparet interior Tertius, deinde altior Quartus & exterior, & adhuc exterior ophthalmicus Quinti, inferior demum pariter ac exterior Sextus. Nervus opticus imus eſt, quod omnino obſervandum eſt in iconibus EVSTACHII interpretandis. Caeterum primus idoneus auctor hic FALLOPIUS eſt. Hunc ſecuti ſunt VIDUS VIDIUS, CASPAR BAUHINUS p. 340. & WILLISIUS, & TAUVRY p. 214. & alii. Icon EVSTACHIANA Quarta Tabulae XVIII. totum repraeſentat. Nervus ergo Tertius, incumbens optico perpetuo

15 Truncus reliquus 35

16 Ramus ad Obliquum inferiorem, *extimus.* 36

17 Ramus ad Rectum inferiorem, *medius.* 37

18 Ramus ad Rectum internum, *intimus.* 38

19 Ramus *ad Ganglion* Ophthalmicum. 39

20 Primi rami Quinti Pacis ramus *ſuperior.* 40

21 Ejusdem ſurculus *exterior.* 41

22 Et *interior.* 42

Pri-

petuo primum ramum dat levatori oculi; qui cum eo muſculo aliquamdiu progreſſus, ſurculum edit in Palpebrae levatorem. Hic *primus* eſt FALLOPII p. 138. b. VIEUSSENII p. 167. & ab EUSTACHIO pingitur f. 4. a WILLISIO p. 302. f. 2. *b.* & a WINSLOWO deſcribitur III. n. 19. ILL. HEISTERUS duos diverſos pro his muſculis ramos facit, ad obſervationes a meis diverſas *Comp. anat.* p. 162. quales etiam WINSLOWO obvenerunt l. c. n. 20.

35 Interior trunculus exterior nervo optico adjacet EVST. l. c. f. 1. ibique ramos ſub nervum opticum mittit, & vel in tres ramos finditur, uti EUSTACHIUS habet l. c. f. 4. & tres etiam ramos facit WINSLOWUS n. 21. vel ramo dato ad interiorem muſculum, trunci diviſio proxime ſequitur, ut maneat inferiori unus ramus, alter longiſſime ad obliquum excurrat. Ita CANT. T. IV. f. 2. & VIEUSSENS p. 167. & olim EUST. T. XVIII. f. 1.

36 EUSTACH. f. 1. 3. 4. FALLOPII *tertius*, WILLIS. l. c. ad *f.* WINSLOW. n. 21.

37 EUST. l. c. FALLOPII *ſecundus*, WILLIS. ad *d.* WINSLOW. n. 21.

38 EUST. l. c. FALLOPII l. c. *unus quidem*, WILLIS ad *c.* VIEUSSENS utrumque pro uno ramo habet. WINSLOW. n. 21.

39 FALLOPIUS olim fibrillas viderat p. 139. & plexum facere dixerat VIEUSSENIUS p. 167. ipſeque EUSTACHIUS videtur filamenta pingere f. 3. l. c. A ſuperiori ramo deducit PETITVS *Mem. de l'Acad.* 1727. p. 13. WINSLOWVS a ramulo obliqui inferioris l. c. quod etiam fieri vidi. Sed frequentius a trunculo inferiori venit, uti MORGAGNVS *Epiſt.* XVI. n. 59. vel ante datam ramum interni muſculi, ut VIEUSSENIUS, vel eo edito. Caeterum apud plerosque anatomicos vetuſtiores obſcura eſt hujus nervi notitia. Poſt egregiam enim FALLOPII deſcriptionem, tamen fere plerique VESALIUM ſecuti ſunt, qui & omnibus oculi muſculis proſpicere, & in temporalem muſculum ſurculos emittere dixerat. L. III. c. 5. uti prius IACOBUS CARPENSIS dixerat ex orbita egredi CCCCLVI. *b.* Hunc errorem ARCHANGELUS PICCOLHOMINEUS erravit p. 263. & inter recentiores BARTHOLINVS, BOVRDON p. 382. & alii. Inter nuperiores etiam Cl. VALSALVA ramum a Tertio ad externum oculi muſculum depingit *Diſſ. Anat.* T. II. f. 2. Cl. vero NICHOLLS ramum ad internum angulum oculi ire dicit p. 42. quae omnia valde a naturae norma remota ſunt.

40 Hunc iterum optime pinxit EUSTACHIUS, deſcripſit FALLOPIUS p. 141. b. WILLISIUS brutis uſus eſt. Porro VERHEYENIO nunquam viſum fuiſſe, ſatis adparet ex deſcriptione p. 381. In ipſo nempe receptaculo finditur Ophtalmicus WILLISII, in tres ramos, fere eodem loco prodeuntes, ſuperiorem, inferiorem, exteriorem, WINSLOW. III. n. 34. Aliquando tamen aliquis eorum prius a trunco ſecedit, quam reliqui *Superior* et major ſub perioſteo orbitae proxime ſuper levatores muſculos ad anteriora exit, in tota longitudine fiſſus et duplex. Ita EUSTACHIUS T. XVIII. f. 3. 5. et in primis in f. 5. quam huic nervo deſtinavit. VIEUSSENII icon non optima eſt T. 22. d. cui eſt *minoris ſuperioris primus* p. 170. Ad Levatorem palpebrae fibrillas dare vidit WINSLOWUS n. 35. mihi ignotas, idemque non bene unicum facit.

41 Ramus exterior, inſignior altero, per foramen ſinumve in margine orbitae, adſcendit ex orbita, & ad muſculum corrugatorem ramulos dat, & per orbicularem transverſim palpebras ſequendo, demumque inter cutem et frontalem longius verſus ſinciput retrorſum. Hunc EUSTACHIUS habet l. c. f. 3. 5. et T. XIX. VIEUSSENIUS pro trunculo rami *d.* deſcribit, a quo perpetuo diverſus eſt, uti contra WINSLOWUM monui.

42 Minor iſte, etiam ex orbita brevior prodit, per alium ſulcum oſſis frontis, & aliquando per canalem FALLOP. p. 142. Tunc uno ramo in corrugatorem, & frontalem, alio in orbicularem, & carunculam dividitur EUST. l. c. VIEUSSENS l. c. & iconem dat *e.* pro ſurculo rami *d.*

23 Primi rami Quinti Paris ramus *Exterior.* 43

24 Ramuli ad faciem exeuntes per foramina oſſis malae. 44

25 Ramuli ad glandulam Lacrumalem. 45

26 Primi rami Quinti Paris, ramus *inferior.* 46

27 Ejusdem ſurculus *ad Ganglion.* 47

28 Ramulus ad *Nares.* 48

29 Trunculus antrorſum erepens. 49

30 Ganglion *Ophthalmicum.* 50

31 Nervuli *Ciliares.* 51

7. 8. uti in dextro oculo.

43 Perpetuus eſt, ſed difficilior. EUSTACHII & FALLOPII induſtriam fugit, a VIEUSSENIO additus, tertii nomine, minimus inter ramos. A Quinto, proxime ſub perioſteo orbitae, per ejus oram externam ſupra abducentem muſculum antrorſum abit. VIEUSSENS p.170. T. 22. *p.* WINSLOW. n. 42., qui varietates in origine refert.

44 Modo unum, modo duos ramos ad muſculum temporalem & maſſeterem mittit. Hos, ignotos VIEUSSENIO, WINSLOWUS habet, n. 43.

45 Haec filamenta inter ſcleroticam & glandulam pergunt, & partim glandulae dant, partim in palpebram evaneſcunt. Valde metuo, ne hi ipſi nervuli a multis pro ductibus lacrumalibus ſint habiti.

46 Hic vicinus & interior Tertio ſupra opticum nervum, ſub muſculis levatoribus & externo, oblique introrſum properat, adcedit ad patheticum, tuncque finditur in ramum 28. & trunculum 29. Ab EUSTACHIO pingitur f. 5. 3. & 1. VIEUSSENIO *ſecundus ramulus* eſt p. 170. & l. c. *f.* tum *ſecundi propago craſſior k.* Ramulum ad ſcleroticam deſcribit idem, mihi ignotum.

47 Fibrillarum ad uveam nomine notus FALLOPIO p. 141. b. WILLISIO uveam etiam adire, VIEUSSENIO vero cum tertii ramulis in plexum abire dicitur *h.* inde ramos ad ſcleroticam dari, alias ad muſculum internum & inferiorem p. 170. TAUVRYUS VIEUSSENIUM ſequitur p. 217. 218. Sed omnino ganglion adit, non ramoſus & minutiſſimus, longe minor ſocio ramo Tertii. A ramo inferiori oritur, WINSLOW. n. 38. S. YVES *mal. des yeux* p. 21. MORGAGNO videtur ignotus fuiſſe ex *Epiſt.* VI. n. 59. WINSLOWUS vidit a trunco Ophthalmici oriri l. c. n. 38.

48 Hic ſub pathetico transverſus pergit introrſum & vel eodem, vel certe vicino oſtiolo, cum arteriola duram matrem ſubit, adparet in cranii cavea, ſub dura matre, ad latus criſtae galli, petit anteriora, & ad nares demum per foraminum cribroſum aliquod ex poſtremis deſcendit. Haec egregie vidit FALLOPIUS p. 142., in eo vero erravit, quod utrumque ramum 28. & 29. nares adire putaverit. EUSTACHIUS eum inflexa figura expreſſit l. c. WILLISIUS pingit p. 302. f. 2. h. & deſcribit, p. 154. VIEUSSENIUS *ſecundum ramulum propaginis interioris vocat*, ad *m.* CHESELDENIUS eumdem nervum habet in ed. 1741. anatomes ſuae p. 232. & WINSLOWUS n. 41. & MORGAGNUS *Epiſt.* XVI. n. 56. 57.

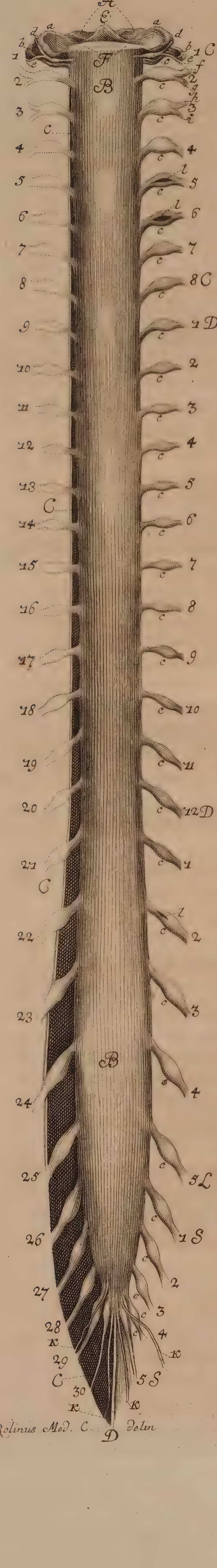
49 Sequitur Patheticum, tranſit ſub trochlea, abit ad palpebram ſuperiorem, corrugatorem, carunculam, partesque vicinas naſi WINSLOW. n. 40. PALFYN. *Anat. Chir.* p. 329. S. YVES l. c. VIEUSSENIUS duos trunculos facit, p. 170. unum *tertium n.* ad adnatam & muſculos palpebrarum, quartum *n.* ad palpebram & orbicularem *o.* Verum truncus longe unicus eſt, & verſus trochleam demum rami oriuntur. EUSTACHIUS rectum pingit l. c. f. 5. 3. & 1.

50 Ganglion a WILLISIO *plexus rotundi* nomine dicitur, ex quo ſurculi ad nervum opticum eant, p. 302. f. 2. & p. 151. deinde a Cl. SCHACHERO diſſ. *de catar.* p. 9. breviter ſed perſpicue, & a PALFYNIO *Anat. Chir.* II. p. 328. et S. YVES l. c. et a PETITO dictum *Mem. de l'Acad.* a. 1727. Oblongum, ad exteriora nervi optici, ſub muſculo abductore, inſidet diviſioni ramorum inferiorum Tertii, uti recte WILLISIUS, perpetuum, ex Quinto & Tertio pare conjunctum, et ab eo omnes ciliares nervuli oriuntur. MORGAGNUS l. c. et WILLISIUS hoc Ganglion unice Tertio pari adtribuunt. A ſexto pare aliquid adcedere ait PETITUS, quod quidem mihi nondum contigit videre.

51 Trunculi exigui, a Ganglio orti, ſub nervo optico et ſuper eumdem, pergunt absque ramis, ad ſcleroticam. EUSTACHIUS aliquos a Quinto exhibere videtur in f. 3. 5. WILLISIUS pingit ad *g.* ſed Quinto tribuit idem, uti VIEUSSENIUS p. 170. T. 22. *h.* Meliora PETITUS habet, et WINSLOWUS, et quos ſuperius excitavi.

)o(

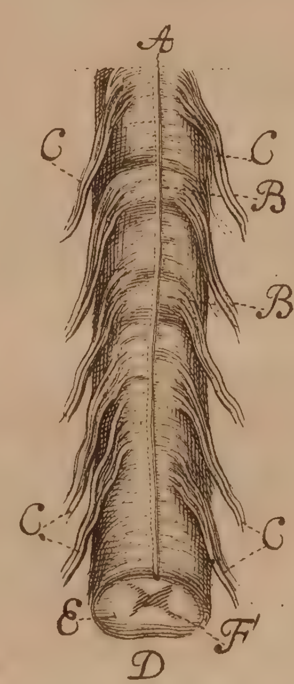
Icon I a

Ic. II.a

Ic. III.a

C. J. Rolinus Med. C. delin.

fc: G: D: Heuman Acad. Götting. Sculptor 1741.

D. IOH. IACOBI HVBERI
Medullae Spinalis [1] Iconum, ex Infantibus trium circiter annorum ad viuum delineatarum, iterata Explanatio.

Ne petito Typographi noſtri, atque inſtituto, praecipuarum H. C. partium Icones aliquas, ad viuum diligentiſſime delineatas, colligendi, deeſſem; has quoque, ad illuſtrationem eorum, quae in Programmate *de Medulla Spinali*, atque in Commentatione *de Neruis a Spin. Med. prouenientibus* dixi, factas, heic cum ampliori paulo, quantum ſpacium anguſtum patitur, explanatione iterum exhibere volo; Vt quaſi in compendio eius partis hiſtoria breuiter exhibeatur.

ICON PRIMA Medullam Spinalem vel potius Durae Matris productionem, ſpinalem medullam eiusque neruos inueſtientem, repraeſentat; prout ſe in ſitu naturali, vna cum Neruis Vertebralibus omnibus, eorum directione, ſitu, & magnitudine naturali in ſpecu vertebrarum habet. Omnia a facie poſtica ſpectata. [2]

A. Vertebrae primae colli pars antica, paulum oblique ſurſum eleuata.

a. a. Eius ſinus articulatorii.

b. b. - - proceſſus transuerſi cum foraminibus ſuis.

B. B. Inuolucrum medullae ſpinalis, a dura matre productum, ab occipitis oſſe ad medium vsque os ſacrum continuatum, ſaccum fere repraeſentans. [3]

C.

(1) Cum neque Bidloi neque Ridleyi Icones, vt minus clare minusque exacte rem experimentes, neque Icon Evstachii, Vesalianae oppoſita, neque Vievssenii, longe quamuis caetera ſuperantes, minus adhuc aliorum Anatomicorum figurae, ex brutis plerumque deſumtae, ſatis omnino mihi facerent; eo facilius ſperaui, exercitatiores Anatomicos accuratiores picturas deſideraturos eſſe. Quod, quantum potui, hic praeſtare ſtudui. Plures primo ex diuerſarum aetatum Cadaueribus Icones ad viuum omnes delineari curaui, ac ſubinde penicillo manum admoui, &, correctiores tandem vt aeri inciderentur, operam dedi.

(2) Ob ſummam difficultatem, ſimulque ad euitandam omnem obſcuritatem, ipſas ſimul vertebras exprimi nolui, earum tamen loco inania ſpatia, magnitudini vertebrarum exacte reſpondentia, relicta ſunt.

(3) Inuolucrum hocce non conuenire cum capacitate thecae oſſeae, nec cum ipſius Medullae Spinalis figura, & quantum abutroque recedat, ex ſpecu vertebrarum C. C. eiusdem Ic. atque ex Ic. II. medullam repraeſentante, facile intelligitur. Muſculoſae huius inuolucri fibrae, quarum Vievss. *Neurogr. p. 140.* mentionem facit, non diſtincte conſpiciuntur, vtcunque tamen interna facies, alba, elotas columnas carneas, in ſuprema maxime & infima ſui parte refert natura.

C. - C. Cauitas ſeu interſtitium, inter durae matris thecam oſſeam intercedens, nigro colore diſtinctum, quo optime conſpici poſſit, quam viam ſecundum diuerſas directiones neruus quisque in cauo eo[4] faciat; quorum ganglia intra ſpecum vertebrarum generentur, quorum non; & quo modo Nerui ex ordine ad certas ac diuerſas diſtantias foramina ſua ſubeant. [5]

D. Ligamentum ex infimo durae matris ſacco ſecedens, & recta inter infimos neruos ad os coccygis, cui infigitur, deſcendens. Hoc Veteres pro neruo impari habuerunt.[6]

E. Dentis ſecundae vertebrae ſupereminens mucro.

F. Medulla ſpinalis ad ortum abſciſſa. [7]

1. ad 30. vsque. Nerui Spinales omnes ſiniſtri lateris, vna cum gangliis ſuis.

1C. ad 8C. Octo nerui Ceruicis lateris dextri.

1D. ad 12D. Duodecim nerui Dorſi.

1L. ad 5L. Quinque nerui Lumborum.

1S. ad 5S. Quinque nerui oſſis Sacri.

c-c. Gangliorum triginta paria[8], pro diuerſa regione diuerſa, ſibi ex vtroque latere exacte reſpondentia; quamuis in dextro tantum latere litteras iis apponere commodum fuerit.

d. Nerui primi[9] paris ramus, antico vix minor, in ſinulo ſuo circa ſinum articulatorium circumflexus, & antrorſum vergens.

e.

(4) Neruus ſecundi paris, & inſequentes ad 13. vsque par, ſurſum paulo vergunt. Altiores plus, inferiores minus. Dein nerui 14. 15. 16. paris recta exeunt. Inſequentes dein omnes, quo inferiores ſunt eo plus, deorſum vergunt.

(5) Ita plerumque ganglia 27. paris intra ſpecum oſſeam conſpici incipiunt, cum ſuperiorum aliquot in foraminibus, a vertebris relictis, lateant; ibique quaſi in trochlea arcuata iaceant.

(6) Cum foramen nullum ſubeat, & ganglio careat, facile a neruis vicinis diſtinguitur. In ſe enim recipit loco filamenti neruei, a cauda equina producti, vltimam piae matris productionem Ic. ll. e. e. per mediam caudam equinam excurrentem.

(7) Cum ibi medulla jam extra calvariam poſita ſit, nomen quoque ſpinalis medullae accipere debet, prout veteres Anatomici omnes fatent, & ipſe quoque Morgagnivs *Aduerſ. Anat. VI. anim. 32.* quamuis neruum infra hunc locum egredientem, decimum nempe Willisii, neruis cerebri iungat. (Hic in transitu errorem typographicum, in Commentatione n. de neruis med. ſpinal. commiſſum, & ſenſum turbantem, corrigi peto, vbi, pag. 9. vltima linea textus loco *connumerauit* legendum eſt *non communerauit.*

(8) Primum par nervorum iam in hac aetate ſuum ſemper hic conſpicuum efficit ganglion, quanquam in iunioribus interdum illud minus euidens reperiatur. Non ſemel tamen in mox nato illud diſtinctum quoque vidi: vt ita vix vnquam deficiat. Caeterum conſtantiſſima & perpetua naturae lege neruus iſte per ſinum, a prima vertebra baſique oſſis occipitis relictum, atque exſculptum, viam ſibi facit.

(9) Nouem tantum neruorum paria cerebro tribui poſſunt ac debent. Quemadmodum decimum par Willisii, circa quod hic verſamur, duplici ſuo principio, ortu, egreſſu extra theiam oſſeam, atque demum ganglio ſuo ab omnibus neruis Cerebri diuerſum eſt, Spinalibus contra neruis quoad omnia accedit. Hinc omni quoque jure illud cum toto Anatomicorum veterum, ad Willisivm usque, choro Ceruicalium neruorum primum par vocari debet.

e. Eius ramus alter, poſtice verſus Ceruicem abiens. [10]

f. Nerui ſecundi paris ramus maior, qui poſtice fertur, & minor

g. antrorſum vergens.

h. Ramus ganglii tertii paris maior, qui antrorſum ad collum fertur:

i. Minor verſus ſpinam vergens. [11]

k. - k. Filamenta ſ. ligamenta quatuor, ex infimo durae matris apice, duo vtrinque, ſecedentia, & oſſibus vicinis infixa. [12]

l. l. l. Foramina in ipſis gangliis, vel intra ea, pro tranſitu vaſorum intra thecam oſſeam, frequenter in his locis conſpicua.

ICON SECVNDA a facie quoque auerſa, vti prior, ſpectata, Medullae Oblongatae partem, in infima baſi cranii poſitam, refert, omnemque ex ea productam Medullam Spinalem, in ſitu & connexione naturali intra thecam vertebrarum, quae tamen conſpici nequit, ſitam, & ab omni inuolucro, excepta pia matre, denudatam exhibet. Vbi notandum, quod oſſis occipitis pars poſtica, adusque arteriae vertebralis comitisque nerui tranſitum, vti & vertebrarum pars poſtica, ablata ſit; pars autem anterior oſſis occipitis & oſſis petroſi portio, paulum eleuata & retrorſum inclinata, ſpectetur. Lobi Cerebelli vero cum verme antrorſum inclinati ſunt, quo commodius Ventriculus quartus, partesque ei vicinae, conſpici ac indicari poſſint.

A.

10) Nunquam diſtincte videre potui tertium, ex hocce ganglio ſecedentem, ramulum; prout talem, cum vaſis vertebralibus per collum deſcendentem, aperte deſcribit Winslowivs *Trait. des Nerfs 159.* & obſcure paulum de eo loquitur Lancisivs *de mot. Cord. & Aneuriſm. p. 75. edit. Rom.* Semel tantum tenuiſſimum filum, ibi ſe demergens, obſcure videre mihi viſus ſum, nec tamen ultra ganglion ſecundi paris proſequi datum fuit. An vero propago ipſius nerui I. paris fuerit, non facile dixerim. Poſthaec enim, exactiſſime & accuratiſſime in id filum inquirens, id perſpicere nunquam potui.

(11) Et ſic inſequentes nervi omnes trunco ſuo antrorſum vergunt; exiliorem multo, & perpetuum ramulum ſpinam verſus dimittunt, ultimo tantum vel & penultimo Sacralium neruorum excepto.

12) Praeter haec quatuor, & alia plerumque exiliora filamenta ibi occurrunt; non tamen cum Vievssenio *l. c. Tab. XX. fig. 1. B. B.* nervis annumeranda ſunt craſſiora iſta filamenta, gangliorum defectu, planitie ſua, brevitate, ac inſertionis modo facillime a nervis diſtinguenda.

A. A. Spacium, quod lobi Cerebelli reclinati, vna cum proceſſu eorum vermiformi
B. ruditer adumbrato, occupant.
C. C. C. C. Portiones oſſis petroſi & oſſis occipitis, dura matre inueſtitae.
D. D. Medullae oblongatae pars, ex qua dein Medulla ſpinalis continua ſerie deſcendit.
a. a. Striae albae medullares ex ipſo ventriculi quarti ſulco ſurgentes, & ad neruum ſeptimi paris mollem vtrimque abeuntes.
b. b. Ventriculus quartus.
c. c. Eius ſulcus longitudinalis continuatus cum rima calami ſcriptorii. [13]
E. E. Medulla ſpinalis. [14]
d. Eius duae Eminentiae, fere orbiculares, in quas deſinit infimus medullae apex, quae totae laeues ſunt, nulla filamenta neruea demittentes. [15]
e. - e. Ligamentum, ex infimo piae matris apice cum vaſis ſanguiferis, hic non expreſſis, productum, per mediam caudam equinam excurens, & per infimum durae matris apicem elabens, ſicque neruum imparem mentiens, tandem vero in oſſe coccygis diſperſum deſinens; aciculis ſuſtentum, quo clarius conſpici poſſit.
f. f. Ganglion vigeſimi noni paris neruorum.
g g. - - - - trigeſimi paris, ex quo in ſiniſtro latere praeter neruum eiusdem numeri alius inſuper neruulus, propriam intumeſcentiam gangliiformem efficiens, exit, h. inſignitus. [16]
F. - F. Medullae ſpinalis theca a dura matre producta, hic per

(13) Huncce ſulcum ſemel tantum vidi, infra primum par neruorum Ceruicalium (quod X^{um} eſt Willisii) usque deſcendere, integrum nempe & absque vlla vi factum. Tantam autem caueam, quantam Morgagn. *Adu. An. VI. anim. 14.* deſcribit, nunquam, caute quanquam inquirens ſaepius, detegere potui.

(14) Ipſa Medullae ſpinalis ſubſtantia, ex cinericia atque corticali concreta, infimo ſuo apice, ex quo ligamentum exit, ordinario ad ſecundam vsque vertebram Lumbalium deſcendere ſolet, rariſſime profundius, minus infrequenter tamen primam ſolummodo vertebram L. attingit.

(15) Talem in modum ſemper fere Medullae apex terminari ſolet: rarius quoque vnicam ſaltem Emmentiam talem ibi efficit: nunquam vero ſecundum mentem Anatomicorum in Conum conuergit ſimpliciter. Infimus ille apex laeuis, & omnibus filamentis carens in adultis ſemipollicem longitudine ſua aequat, totusque filamentis Caudae Equinae obtectus latet in ſ. n.

(16) Tale ganglion cum neruo ſuo, ex praecedente neruo productum, hic exprimere volui, non quod huic neruorum pari proprium ſit, ſed vt naturam infimi nerui, vtrimque e theca durae matri egreſſi, ſiue ille ſit numero 28. ſiue 29. ſiue, quod rarius fit, 30. paris, aperirem; hunc interdum in modum aliud inſuper neruorum par producentem. Interea hoc tum demum fieri plerumque obſeruari; quando natura 29. tantum foraminum paria in theca, a dura matre producta, efformauit; quo neruorum vertebralium numerus ordinarius triginta parium tamen compleatur.

per medium diſciſſa, vtrimque reclinata, & acicularum ope expanſa.

G. G. Neruus ſeptimi paris.

H. H. - - octaui paris, in dextro latere duplex foramen in dura matre habens, in ſiniſtro ſimplex. [17)]

I. - I. Neruus Acceſſorius a prima eius inter ſexti & ſeptimi nerui [18)] poſtica filamenta origine, in ſiniſtro latere diſtinctius expreſſa quam in dextro, adusque exitum per duram matrem. In ſiniſtro latere peculiare durae matris foramen ſubit, in dextro communem cum inferioribus filamentis nerui octaui paris viam facit. Nerui huius portiones, filamentis nerueis obtectae, punctis indigitatae ſunt. E regione

i. - i. Eius radiculae, quarum quatuor ſunt filamentoſae, e medulla oblongata ortae, & ſex ſimplicis originis, e medulla ſpinali exeuntes, partim diſtincte conſpicuae, partim quoque, qua filamentis nerueis obtectae ſunt, punctis indicatae. [19)]

k. - k. Filamenta neruea communicantia, ab vnius nerui filamentorum infimo ad alterius ſupremum oblique transeuntia; vbi notandum non ſat bene expreſſa eſſe, cum ſingulorum altera portio cum ſuperiori neruo excurrens non conſpiciatur, ſed tantum ſurculus communicans.

K. K. Neruus *noni ſ. vltimi* paris Cerebri, vtrimque ex quatuor filamentis conſtans; quae in dextro latere concurrunt & commune durae matris foramen ſubeunt, in ſiniſtro autem per duo diſtincta, nec arcte ſibi appoſita, foramina elabuntur. [20)]

L. Origo Ligamenti denticulati ſ. prima eius ad duram matrem adhaeſio [21)], ex qua deinde dentes omnes ex ordine con-

17) Non infrequens eſt, in vno vel altero latere, vel & in vtroque ſimul, ſuperiorum nerui 8. P. filamentorum duo vel tria ſuum ſibi facere in dura matre foramen, ſeptulo diſtinctum a foramine reliquorum filamentorum; non raro quoque ab eodem latere N. Acceſſorius proprium habet foramen; vt ſaepius ibi tria diſtincta foramina reperiamus, pro transmittendo per d. m. neruo 8. P. atque N. Acceſſorio, quam vnicum tantum.

18) Quando profundisſime oritur, ita ſe habet. Non raro quoque e ſupremo quaſi filamento 6. vel 5. P. rarius quoque ad 4. P. oritur inter filamenta ſemper poſtica neruorum atque ligamentum denticulatum.

19) Harum radicularnm modo plures modo pauciores reperiuntur, conſtantisſime tamen quaedam, neruorum principiis poſticis obtectae, ſimplicis originis e med. ſpin. proueniunt; & aliae, conſtantisſimae ipſae quoque, filamentoſae plerumque originis, a medulla oblongata accedunt. Omnes ad augendum N. Acceſſorium factae.

20) Fere ſemper ab vno vel etiam ab vtroque latere neruus 9. P. duo diſtincta in dura matre facit foramina; ita quoque apud Vievssenivm *l. c. Tab. XVII. y. y. z. z.* in vtroque latere duo foramina perfodiens exhibetur, male autem ibidem pro duobus diſtinctis Nervis 9. ſc. & 10. Paris W. traditus eſt.

21) Facta hac prima ad duram matrem inſertione in medio ſpacio, neruo 9. P. Cer. atque 1. Ceruic. intercepto, tenuis inter arteriam vertebralem atque originem poſticam nerui 1. P. Ceruicis oblique introrſum deſcendit, reliquosque dentes ex ordine dimittit.

conſpiciuntur l. - l. ad interſtitia neruorum durae matri inſerti. 22), ab vno tantum latere repraeſentata.

M. M. Corpora pyramidalia poſtica } vtcunque expreſſa.
N. N. - - - - oliuaria poſtica

O. O. Arteriae Vertebrales e foraminibus ſuis cum neruo 1. P. (1C.) exeuntes.

m. - m. Filamenta neruea ab antica medullae facie accedentia & cum poſticis foramina durae matris ſubeuntia, hinc inde conſpicienda, ex parte tantum indicata. 23)

n. locus vbi filamenta neruea concurrere incipiunt, & caudae equinae baſis conſtituitur. Ibi reliqua medullae portio in ſitu naturali conſpici deſinit.

o. locus, vbi deſinunt filamenta neruea oriri.

p. - p. Filamentorum, caudam equinam conſtituentium, exortus 24) e medulla ſpinali. Haec filamenta vtrimque paulum reclinata ſunt, quo medullae in medio latentis natura & forma detegatur.

q. q. q. Cauda equina.

1. ad usque 30. triginta neruorum vertebralium origines poſticae, earumque exitus e dura matre.

1C. ad 8C. Filamenta neruea octo neruorum Ceruicis. Obſerua, duo filamenta nerui primi paris in latere dextro neruo Acceſſorio immiſceri, a quo demum, paulo ſuperius tamen, filamentum, loco originis poſticae primi paris, ad foramen arteriae vertebralis fertur. 25)

1 D. ad 12 D. & 1 L. ad 5 L. item 1 S. ad 5 S. vti in priori Icone.

ICON TERTIA Medullae ſpinalis portionem e ſupremo dorſo deſumptam, & ab antica facie, corporibus vertebrarum reſpondente, ſpectatam offert.

A. Ligamentum a pia matre productum, & ad vnam vel alteram lineam medullari ſubſtantiae immiſſum.

B. B. Intumeſcentiae vtcunque vermem ſericeum referentes. 26)

C. C. Neruorum filamenta ſ. origines anticae, filamentoſae; vbi plures ſurculi tenues bina filamenta neruea pro quouis neruo conſtituunt. 27)

D. Medulla per medium horizontaliter diſciſſa, vbi portio medullaris ſ. alba E. in ambitu poſita conſpicitur, & cinereae figura & magnitudo in centro F. exhibetur. 28)

22) Horum dentium, per triangularia neruorum interſtitia exeuntium, non ſemper ſunt viginti duo, ſed interdum pauciores ſunt, prout medulla altius deſcendit, vel citius deſinit. Inferiores dentes longiſſimi ſunt, ſuperiores breuiſſimi. Huius ligamenti ope neruorum ſpinalium omnium in vtroque latere, non ſolum eorum, qui inſertos inter duorum e dura matre exitum habent illius dentes, principia antica & poſtica ſeiunguntur a ſe inuicem ac diſtinguuntur; cum illud ad apicem vsque Medullae Spin. excurrat.

23) Similem fere in modum, vti poſtica filamenta, ſe habent antica, per omnem Medullae decurſum: numero ſaltem atque craſſitie conueniunt; ſunt tamen hae filamentoſae originis, vid. Ic. III. C. C. cum poſticae ſimpliciſſimi ſint ortus.

24) Quanquam Caudae equinae chordulae ſ. filamenta neruea mire implicata ſint, & absque ordine progredi videantur; eorum tamen exortus e Med. Spin. exactiſſime reſpondent egreſſui. Altiores enim nerui etiam altioris originis filamenta accipiunt, & inſequentes nerui omnes eodem ex ordine generantur; vt ita infimum filamentum neruеum, ultimo e medulla exiens, infimum quoque neruum producat.

25) Multum varietatis hic loci occurrit, ſi caute & frequenter in diuerſis Cadaueribus humanis inquiritur. Ad concurſum ſ. commiſſionem principiorum poſticorum Nerui 1. P. Ceruicis cum Neruo Acceſſorio, non infrequenter ganglion interdum generatur, interdum non, ex qua demum commiſſione filamentum vnum vel duo ſecedunt, cum principio antico N. 1. P. Ceruicis, in foramine arteriae vertebralis concurrentia: truncus autem Nerui Acceſſorii nomine exinde ſurſum vergit, nec ſemper e regione commiſtionis exit origo poſtica, ſed interdum, rarius tamen, paullo ſuperius exit. vid. latus dextrum. Ordinario tamen origo poſtica N. 1. P. Ceru., duobus vel tribus filamentis conſtans, pone Neruum Acceſſorium absque vlla commiſtione incedit, vti in latere ſiniſtro expreſſum eſt. Interdum quoque leniſſime ibi, non turbata eorum natura, ſibi inuicem adhaerent.

26) Ab hac ſaltem parte, nec niſi in ſummo ac medio dorſo frequentes ſunt.

27) Hunc in morem omnia principia antica e medulla prodeunt, cum e contra a poſtica facie vnumquodque filamentum ſimplici principio gaudeat.

28) Ibi praeterea conſpici poteſt, nullum filum ſ. ligamentulum piae matris, a poſtica facie medullae immiſſum, vti Anatomici volunt, adeſſe.

*
* *